UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97 Street
Edmonton, Alta., Canada
Phone 422-5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $6.00
Окреме число: 20 центів
Поза Канадою: $7.50
Зміна адреси: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

9 СЕРПНЯ
Число No 32
Тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLV VOL. XLV
AUGUST 9, 1973

Японський літак жертвою терористів

Великий японський пасажирський літак „Бейнґ-747" („Джамбо джет"), який летів з Амстердаму до Токіо захопила група терористів, складена з японця, араба, европейця та південного американця. П'ятий член групи-жінка, правдоподібно південна американка згинула в літаку, як в її руках вибухла ручна граната, якою вона тероризувала пасажирів літака.

Досі ніхто не знає, що хотіли осягнути терористи, захоплюючи літака. Правдоподібно керівничкою групи була вбита жінка, після смерти якої терористи розгубилися й самі не знали, що вони хотіли осягнути захопленням літака.

Терористи хотіли зразу приземлитися в Атенах, відтак змінили свою думку й полетіли до Ливану, одначе летовище в столиці Ливану Бейруті відмовилося дати їм дозвіл на приземлення. Таку саму відповідь дало керівництво летовища в столиці Сирії Дабували дістали дозвіл прибувавши дістати дозвіл приземлитися на кількох інших летовищах, але їм скрізь відмовлено. Вкінці їм вдалося осісти на летовищі Бенгазі в Лібії, де протягом 36 годин терористи держали 143-ох пасажирів у непевності, ніби ждучи, якихось доручень від своїх зверхників, а вкінці наказали всім подорожним вийти з літака, після чого літак розірвали бомбами. На летовищі в Бенгазі був директор японської летунської лінії, якій належав літак і пропонував терористам 5 мільйонів долярів за звільнення літака, одначе терористи на те не погодилися.

Терористів арештовано й вони мають стати перед судом у Лібії. Замітне, що арабська терористична організація „чорний вересень", яка виконала напад на ізраїльських змагунів у Мюнхені, заявила, що вона не має нічого спільного з тим захопленням літака.

Найбільше вдоволеними були пасажири літака, майже виключно японці, які мусіли увесь час сидіти в літаку серед великої горячі, бо терористи не дозволили їм залишити літака.

Більше американців у Канаді

У зв'язку зі знижкою вартости доляра в світі, багато американців, замість їхати в подорожі до країн Европи, їдуть до Канади й Мехіко, бо в тих країнах їхні гроші мають майже таку саму вартість, як у США. В порівнанні з минулим роком, тепер треба платити за ті самі готелі, послуги ітд. в інших країнах багато більше. За ті товари, чи послуги, що американці платили в 1971-ому році 100 долярів, цього року треба платити в Англії 124 доляри, в Японії 145 долярів, в Німеччині 153 доляри, в Канаді лише 114 долярів, а в Мехіко 108 долярів. Наслідком того Канада, в якій в 1972-ому році побувало 36.2 мільйонів американців, сподівається мати цього року 40 мільйонів відвідувачів із США.

Не розуміють себе

Східно-канадські учасники недавньої конференції прем'єрів у Калґари ще й досі не можуть зрозуміти, чому мешканці Західньої Канади не люблять мешканців Східньої Канади та теперішнього ліберального уряду й чому на 68 федеральних послів із чотирьох західніх провінцій всього сімох є з ліберальної партії.

Деякі причини того були з'ясовані на конференції в Калґарі, на якій денно зуживано на записування протоколів нарад 350,00 аркушів, або 1½ тонни паперу.

В часі розмов представники Західньої Канади ствердили, що, хоч у Західній Канаді живе 27% всього канадського населення, то тут працює в фабриках всього 15% населення. В рр. 1961-71 в Західній Канаді інвестовано в промисловстві на 28% менше, як в решті Канади, бо кошти перевозу в Західній Канаді є такі високі, що виробництво товарів не поплачується. Як примір подавано, що перевіз 100 фунтів сталевого заліза з Гемилтону до Едмонтону коштує 2.11 дол., але достава тої самої кількости сталі до Ванкувер, що є 800 миль дальше, коштує всього 1.35 дол., щоб дорівняти конкуренційним цінам якпонської сталі. Перевіз живої худоби з Калгари до Торонто коштує 2.49 дол. за 100 фунтів, але за перевіз тої самої кількости замороженого м'яса треба платити 3.49 дол.

Таких примірів на конференції подавано більше. Покищо федеральний уряд не хотів, чи не вспів собі усвідомити, чому мешканці Західньої Канади не долюблють федерального уряду та Східньої Канади, але може недавня конференція їм дещо відкриє очі. Тепер багато учасників конференції зрозуміло, чому Західня Канада не вибирала ліберальних послів, а голосувала на опозиційних консерватів.

Між Японією і США дальша співпраця

Президент Р. Ніксон відбув недавно переговори з японським прем'єром К. Танака, який побував у Вашингтоні. В часі переговорів США підтвердили й дальше своє зобов'язання боронити Японії, на випадок ворожого нападу, своїми атомними бомбами, але звичайною обороною мусить Японія турбуватися сама.

США зобов'язалися забрати частину своїх 21,400 вояків, що ще тепер, 28 років по закінченні другої війни, перебувають в Японії у 88 військових базах. Американські військовики сподіваються, що вони ще бодай через п'ять чергових років будуть вдержувати свої військові бази в Японії, хоч у значно зменшеному розмірі.

Дальшою темою розмов була справа продажу японських товарів у США, що його США стараються обмежити.

Японія, в якій панує великий добробут, виплачує від 10 років великі суми на допомогу недорозвиненим країнам. В минулому році вона виплатила на цю ціль 2.7 мільярдів долярів. У зв'язку із зростом допомоги недорозвиненим країнам, росте теж престиж Японії в світі. США стараються перекинути на Японію завдання, які досі мали вони, а саме вдержування безпеки в країнах, положених над Тихим океаном. Тому США й передали вже частину своїх військових баз Японії, а решту передадуть згодом, як Японія збільшить свою військову потугу й належно дозброїться.

7,000 у шпиталях для умово хворих

Професор Торонтського університету д-р Н. Гірт сказав в пресовому інтерв'ю в Ванкувер, що СССР держать 7,000 осіб, між ними чимало визначних науковців, у шпиталях для умово-хворих лише тому, що вони протестували проти совєтського режиму. Д-р Гірт закликав канадських та американських учених долучитися до протесту лікарів усього світу, які домагаються звільнення цих жертв совєтського насилля.

Чи так, чи так, уряд залишиться

В Греції відбулося всенародне голосування в справі скасування королівства та проголошення Греції республікою. Як виходить із дотеперішних вислідів голосування, велика більшість греків (80%) заявилися за республікою. Грецький король Константин, який живе зі своєю ріднею в Римі, заявив, що він цього голосуваня не визнає, бо воно не було переведено згідно з правилами демократії, а диктаторського режиму. Неначе підтвердженням заяви короля було попередження теперішнього президента полковника Дж. Пападополюса, перед голосуванням, що, без уваги на вислід голосування, він й надалі залишається президентом Греції.

В міжчасі король Константин проголосив, що він вибирається в серпні, до США, де на з'їзді Американсько-грецького товариства має виголосити доповідь. Досі Грецький король відмовлявся виступати на якому небудь з'їзді, хоч його запрошували.

Елевейтори заповнені збіжжям

Наслідком штрайку залізничих ліній елевейтори в Алберті є перевантажені збіжжям із цьогорічних жнив, якого не можна вислати. Також вантажні ваґони на станціях, де є елевейтори, стоять навантажені збіжжям й їх не можна відвезти до Ванкувер до перекладуваня на вантажні судна, бо залізниці штрайкують. Дотеперішні спроби канадської Збіжжевої ради договоритися з залізничими юніями, щоб залізниці перевозили збіжжя в часі штрайку, не дали ніяких вислідів. Наслідком цього цьогорічне збіжжя, що зародило добре, буде лежати на полі, або в якихнебудь тимчасових приміщеннях, заки його буде можна відставити до порту.

Закінчилася сесія

УХВАЛЕНО 28 ЗАКОНІВ

Більш як піврічна сесія федерального парляменту закінчилася в п'ятницю, 27 липня. Минула сесія парляменту була мало продуктивна, бо ліберальний уряд мав у парляменті меншість і мусів оглядатися на послів з партії НДП, щоб дістати відповідну кількість голосів, потрібну для схваленя законів. Протягом 132-денної сесії парлямент ухвалив 28 законів. В часі минулої 89-денної осінної сесії парлямент ухвалив 16 законів.

Між ухваленими законами найгарячіше були обговорювані два закони: Про зменшеня податку для великих корпорацій із 49% на 40%. Проти цього закону голосували посли партії НДП, але зате проґресивні консервати голосували за законом й в той спосіб цей закон ухвалено.

Другим оспорюваним законом була справа смертної кари. Після довгої дебати, привернено на протяг п'яти років обов'язуючий дотепер припис, що в Канаді нема смертної кари, кромі за вбивства поліцистів та в'язничних сторожів.

З інших законів, що їх ухвалив парлямент, варто відмітити: підвишку пенсії для старших людей із 82.88 долярів до 100.00 долярів місячно та вищі пенсії для військових ветеранів; зменшення прибуткового особистого податку на 2%; допомогу для побудови житлового будівництва; покищо, задержано зміну посольських округ відповідно до зміни числа населення; затверджено запро- 1959 р.

пований урядом закон про впровадження двомовности в державних урядах в місцевостях, де є відповідна кількість мешканців, що говорить другою (англійською чи французькою) мовою; вможливлення нелегальни іміґрантам, що живуть у Канаді старатися про право побуту; зменшено мито на товари, що їх Канада купує в недорозвинених країнах; знесено обмеження відносно виплати допомоги для безробітних; встановлено бюро для слідкуваня за зростом цін на харчові продукти й звітування про те урядові та повновласти для уряду підприйняти відповідні міри проти повітряних піратів, що захоплюють літаки.

Посли з консервативної партії постійно атакували уряд, сподіваючися його повалити й викликати нові федеральні вибори, одначе уряд старався уникати всіх суперечностей, де міг був втратити піддержку одної із опозиційних партій: НДП або прогресивних консерватів і в той спосіб перевів другу сесію парляменту. Надія консерватів на поваленя уряду та на нові вибори, покищо, не сповнилася.

Тепер посли роз'їхалися на літній відпочинок й повернуться на чергову сесію парляменту 15 жовтня, а сенатори 30 жовтня.

ЗНОВУ ПІДВИШКА БАНКОВИХ ВІДСОТКІВ

Державний Банк Канади, який нормує справу позичок вважає, що канадці позичать за багато грошей у банках та фінансових інституціях й тому підвищив відсотки від позичок, уділюваних чартерованим банкам із 6¼% до 6¾%. То вже четверта підвишка відсотків Банком Канади в цьому році. Це є одночасно вказівкою для чартерових банків обмежувати уділювання позичок.

Очевидно, що вслід за підвишкою відсотків державним Банком Канади, підвищать відсотки від позичок теж і канадські чартерові банки та мортґеджові компанії.

Помер кол. міністер д-р Кросс

В Едмонтоні помер на 88-ому році життя колишній довголітній албертський міністер здоров'я д-р В. В. Кросс. Він був міністром протягом 22-ох років за прем'єрів В. Ебергарта та Е. С. Менінґа й зрезиґнував зі свого становища в 1956-ому році, бо не погоджувався з державною здоровною асекурацією „Медікер". Після того д-р Кросс був відтак ще послом до

У Канаді побувала королева

У зв'язку із конференцією держав Британського Коммонвелту в Оттаві побувала з п'ятиденними відвідинами королева Єлисавета. Вона відкрила офіційно конференцію, але участи в нарадах конференції не брала. Зате мала приватні зустрічі із прем'єрами поодиноких країн, що беруть участь у конференції. Після п'ятиденного побуту, королева та князь Филип повернулися до Англії.

КОРОЛЕВА ЕЛИСАВЕТА СИПЛЕ СРІБНОЮ ЛОПАТОЮ ЗЕМЛЮ кругом дерева, яке вона посадила в часі своїх недавних відвідин в місті Кобург, Онтаріо. фото: Ґлоуб енд Мейл

Чистка в Грузії

В совєтській республіці Грузії ведеться вже більше, як три чверти року, чистка державного апарату. Недавно усунено з його становища міністра торгівлі Тохадзе та 20 високих урядників, які не хотіли віддавати призначеної частини грузинського виробництва Москві, а старалися задовольнити в першу чергу потреби свого населення. В Грузії існує дуже сильно розбудований чорний ринок, який закуповує всі товарі прямо з фабрики, чи від колгоспів і продає їх на чорному ринку по високих цінах. Наслідком того в Грузії недавно недоставало навіть харчів.

До Грузії прибуває багато туристів, для яких побудовано гарні готелі й ресторани, а місцеві робітники й колгоспники мусять вдоволятися поганими, переповненими ресторанами із поганою обслугою, що викликає нарікання на місцеву владу. Зокрема великі зложивання викрито при продажі автомобілів та при ділом мешкань. Ці речі можна дістати лише за зложеням грубої оплати посередникам. Недавно викрито, що одна посередниця винайму мешкань, яка винаймала їх „на чорно", заробила на тому 104,000 рублів.

Донедавна Грузія тішилася повною незайманністю, бо то була батьківщина Сталіна, але тепер совєтська поліція забралася й до неї та переводить тут чистку.

Обмежують продаж тваринних кормів

Вслід за обмеженнями продажу тваринних кормів, що їх проголосив уряд США, теж канадський міністер торгівлі А. Ґіллеспі проголосив, що, тимчасово, Канада обмежує продаж закордон кормів для худоби та дробу, а саме насіння сої, ріпаку, льону та виробів із них, щоб запевнити достаточну кількість цих кормів для потреб канадських годувальник і в худоби та дробу. Покищо, торгівці цими продуктами можуть продавати їх за кордон лише за окремим дозволом федерального міністерства торгівлі.

► **Від 3,600 року перед** Христовим Різдвом до 1960-го року по Христі в світі було 14,513 воєн, в яких згинуло прибл. три мільярди людей.

► **В Персії були такі** страшні спеки, що в перському місті Абадан згинуло сім осіб наслідком спеки, яка сягала 149 ступнів.

► **В Данії винайшли** спосіб, як забезпечувати солом'яні дахи від пожежі й тепер там покривають багато будинків солом'яними дахами, які дуже практичні й, після напояння спеціяльним розчином, дуже тривалі.

► **Ліси в Британській** Колюмбії вкривають приблизно 100 мільйонів акрів землі.

► **Уряд провінції** Ню Брансвік та група американських промисловців будують коштом шість і пів мільйона долярів в Ґренд В'ю, поблизу Ст. Джан, фабрику автомобілів, яка має виробляти дешеві автомобілі.

► **В програмі навчання** монреальського університету МекҐіл введено курс української культури, в програмі якого будуть лекції про становище української мови в слов'янському світі, твори української літератури 19-го і 20-го сторіччя та ролю письменників в розвитку українського суспільства.

► **Канадська поліція** Ар-Сі-Ем-Пі сконфіскувала в Торонто 17 машинових крісів, 29,000 штук набоїв та 60 фунтів розривних матеріялів. Посилка була призначена для Ірляндської повстанчої армії, яка вже від кількох років воює з місцевими протестантами.

► **Канадське пашпортове** бюро дає кожному канадцеві, що вибирається в подорож, враз із пашпортом, пересторогу, щоб не віз зі собою до чужих країн ніяких наркотик, бо там можуть бути за те заарештовані й канадський уряд не зможе їм у нічому допомогти.

Короткі вістки

► **Канадська Залізнича** лінія Сі-Ен-Ар замовила в фабриці Дженерал Моторс в Канаді 91 Дізлевих льокомотив за ціну 34 мільйони долярів.

► **Фабриканти** канадських „макаронів" заповіли, що тісто-макарони подорожіє на прибл. 20% наслідком здорожіння збіжжя, що його мелють на муку, з якої роблять макарони.

► **Канадська** радіо-телевізійна комісія виготовляє приписи відносно оголошень на телевізійних радіо-передачах, бо є нарікання, що в програмах є за багато оголошень.

► **Ґенеральний секретар** ОН д-р К. Вальдгайм заповів, що, на запрошення уряду одної з держав Близького Сходу, він вибирається в відвідини до Єгипту, Ізраїля та Йорданії, щоб обговорити можливости замирення на Близькому Сході.

► **Представник США** в Об'єднаних Націях заклав протест („вето") проти рішеня Ради безпеки ОН, яке осуджувало Ізраїль за те, що не відтягнув своїх військ із зайнятих арабських територій. Протест США уневажнив рішення Ради.

► **Американські туристи** в Европі мусять платити тепер за все майже 30% більше, як минулого року. Тому вони живуть у дешевших готелях, їдять в дешевших ресторанах ітд., щоб зменшити свої видатки.

► **США сподіваються,** що цього року зберуть між 5.4 і 5.6 мільярдів бушлів кокорудзи.

► **Американський сенат** відкинув проект побудови нафтопроводу з Аляски через Канаду до США, за чим побивалися деякі канадські промисловці, а частинно й уряд.

► **В Ню Йорку** штрайкували протягом 27 днів гробокопателі 46 нюйоркських цвинтарів, домагаючися підвишки платні. В часі штрайку копали гроби родини деяких покійників, щоб їх похоронити.

► **Уряд СССР відмовив** кореспондентам 11 закордонних часописів дозволу бути приявними на суді сина кол. совєтського командира Й. Якіра-Петра, якого мають судити за критику совєтських порядків та видавання підпільної літератури.

► **Секретар совєтської** комуністичної партії Л. Брежнев дістав совєтський медаль Леніна за „забезпечення миру між народами"...

► **Японські фірми** інвестували в різних державах світу 6.3 мільярди долярів, з того бл. 1.4 мільярда в різних підприємствах у США.

ДЕВ'ЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ЗШЕСТЯ

19 серпня

ПЕРШИЙ ЛИСТ ДО КОРИНТЯН: зач. 128

Брати, ми помічники Божі, ви - Божою ріллею, Божою будівлею. По ласці Божій, що мені дана, як мудрий будівничий, положив я підвалину, а другий будує на ній. Кожний же нехай глядить, як на ній будує.

Бо іншої підвалини ніхто не може положити, крім тої, що положена, котрою є Христос Ісус.

Коли ж хто будує на тій підвалині золото, срібло, дорогі камені, дерево, сіно, солому, кожного діло буде явне, бо день покаже, так як в огні об'явиться, а кожного діло, як воно випробує вогонь.

Коли чиє діло, котре вибудував, встоїться, прийме нагороду. Коли чиє діло згорить, зазнає шкоди, сам же спасеться, але так, як через вогонь.

Чи не знаєте, що ви храмом Божим і Дух Божий мешкає у вас? А коли хто пошкодить храм Божий, того погубить Бог. Бо храм Божий є святий, а ним є ви.

СВ. ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 59

І зараз приневолив Ісус учнів своїх сісти в човен і поплисти поперед його на той бік, аж він відправить народ. А відпустивши народ, вийшов на гору помолитись на самоті. І як настав вечір, був там сам один.

А човен був уже на середині моря і кидали ним хвилі, бо вітер був супротивний. А в четверту сторожу ночі Ісус прийшов до них, ідучи по морі. Учні ж, побачивши, що він іде по морі, стривожились, кажучи, що це мара, і від жаху закричали.

Ісус же зараз озвався до них: „Бодріться! не бійтесь!" А Петро, відповідаючи, сказав: „Господи, коли це ти, то звели мені прийти до тебе по воді". А він сказав: „Прийди".

А Петро вийшов з човна і став іти по воді, щоб прийти до Ісуса. Але побачивши сильний вітер, злякався і став потапати і закричав, кажучи: „Господи, спаси мене!" Ісус негайно простяг руку, схопив його і каже: „Маловіре, чого зневірився?"

І як увійшли вони в човен, вітер затих. А ті, що були в човні, прийшли й поклонилися йому, кажучи: „Істинно, ти Син Божий".

І переправившись, прибули в Генезаретську землю.

Богослуження: серпень

о. П. Шиндюк
10905 - 102 St., Grande Prairie
12. — Гренд Прері 10 рано (празник)
19. — Ксипуан 10 рано (празник)
26. — Норт Стар 10 рано
28. — Меніл 10 рано фурлі 10.30
19. — Меніл 10 рано
26. — Іннісфрі X ренч 10 рано
28. — Іннісфрі XI ренч 10 рано

о. Т. Гурко
P.O. Box 8, Radway Ph. 736-3501
12. — Восетна 10 рано
19. — Смоки Лейк 10 рано
26. — Смоки Лейк 10 рано
28. Успіння — Радвей (храм)

о. Д. Гнат
Box 68, Glendon Ph. 635-3741
19. — Ст. Павль год. 10 рано
26. — Айрон Ривер год. 10.30 р.
28. — Глендон год. 10 рано (храм, спільний обід).

о. М. Гураль
11525 - 78 Ave., Edmonton
Ph. 436-3018
12. — Карвел год. 10.30
19. — Чергил (Преображення Г.Н.І.Хр.) Всенічна год. 10.00 рано
26. — Менлі год. 10.30 рано

о. Є. Дмитрук
11139 - 110 A Ave., Edmonton
12. — Лемонт
19. нед і Преобр. Гдне — Восток св. Михаїла, год. 9 р. Всенічне, 10 год. Сл. Б.
26. — Лемонт
28. Успення Пр. Бог. — Восток св. Михаїла. Всенічне год. 9 р., Сл. Б. 10 год.

о. Ол. Захаріясевич
Box 215, Holden Ph. 688-3835
12. — Голден 8.30; Коперник 10.30
15. Успення Пр. Бог. — Голден 8.30; Дейзленд 10.30 (празник) водосвяття
19. — Голден 8.30; Голден-фарми 10.30
26. — Голден 10.30 співана
28. Успіння Пр. Бог. — Голден-фарми 10.30

о. Б. Каричек
Box 391, Athabasca Ph. 6752593
12. — Атабаска 10
19. — Бойл 9; Просперіті 11
26. — Френіс 11
28. — Атабаска 10 (празник)

о. П. Литвин
Two Hills, Alta. Ph. 657-2345
12. — Ту Гилс 9; Новий Київ 1(

о. М. Мартинків
12204 - 113 Ave., Edmonton
12. — Равнд Гіл 9.00; Кемроз 11
19. — Кемроз 9.00; Гей Лейкс 11

о. Р. Стародуб
Box 227, Innisfree Ph. 592-3804
12. — Іннісфрі-місто 9 рано; Ренфурлі 10.30

о. К. Стангрет
Box 322, Vilna Ph. 636-3543
12. — Стрий
19. Преображення — Сокаль 9.30 Спедден год.11
26. — Крейґенд
28. Успення Пр. Богородиці — Давнінг

о. І. Черкавський
Box 141, Derwent Ph. 948-3730
12. — Дервент 8.30; Елк Пойнт 10.30
26. — Дервент 8.30; Верміліон 10.30
28. — Енгел Лейк 10 (Празник Успення).

САСКАЧЕВАН
о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
12. — Норт Батлефорд; Рапісон 2.30 пополудні
19. — Медовлейк
26. — Норт Батлефорд

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
12. — Прудгом 9-а; Вакав 11-а
19. — Вакав 9.00; Борщів 11.00
26. — Вакав 9.30; Сокаль 11.00
28. — Вакав 10.00 (Усп. Бог.)

ЦЕРКОВНІ СВЯТА
Юліянський календар:

12 серпня, неділя 8 по Сош. Сили

19 серпня, неділя 9 по Сош. Переображення Госп.

26 серпня, неділя 19 по Сош. Максима

28 серпня, вівторок Успення Пресв. Богородиці

Григоріянський календар.

12 серпня, неділя 9 по Сош. Фотія

15 серпня, середа **Успення Пресв. Богородиці**

19 серпня, неділя 10 по Сош. Андрея Страт.

26 серпня, неділя 11 по Сош. Адріяна

29 серпня, середа **Усікн. гол. Івана Хрестителя**

---o---

► **В японському парламенті** на 491 послів є 12 послів християн, в тому двох католиків. У Японії є на 105 мільйонів населення, понад один мільйон християн, між ними 345,000 католиків.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ ЗАКЛАД

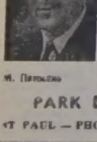

★
найнижча ціна
найкраща
обслуга
ВЕРТАЙТЕСЬ ДО
НАС З ДОВІР'ЯМ
★

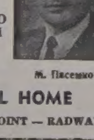

М. Пашкевич — управителі — М. Пасемко

PARK DALE FUNERAL HOME
ST. PAUL — PHONE 645-3982 — ELK POINT — RADWAY

Проповідь на похороні бл. п. о. Юрія Малого

о. Володимир Тарнавський

„Сторожіть і чувайте, бо не знаєте ні дня ні години, коли Син Чоловічий прийде"
(Мт. 25:13)

Навчаючи вічних правд, Христос Спаситель послуговувався часто притчами-видуманими, але дуже близькими до правди оповіданнями, — щоб краще та в приступніший спосіб представити голошену людям правду. В 25 главі своєї

бл. п. о. Юрій Малий

евангелії св. Матей записав Христову притчу про 10 дів, що зі світильниками вийшли на зустріч женихові. Користуючись образом тієї притчі, Ісус Христос хотів своїм слухачам представити правду про непевність кінця нашого життя.

Знаємо, що ніщо не є таке певне, як смерть людини, але й рівночасно знаємо, що найбільш непевним є саме час її приходу до нас. Тож треба сторожити і чувати, як мудрі п'ять евангельських дів, щоб завжди бути готовим ввійти з женихом на небесну гостину. Свою притчу закінчив Спаситель словами, що положені в основу тієї проповіді.

Тема тієї притчі стала основою молитов, що їх ми священики відмовляємо в повседневній Полунощниці: „Це жених іде опівночі, і щасливий той, кого він зустріне чуваючого, негідний же той, кого жених найде у лінивстві сплячого... Душе моя, уважай, не засипляй, щоб не була ти передана смерті і замкнена зовні царства... сяєвіти свого світильника, щоб, як стріне тебе Христос, впровадив тебе у хороми свого небесного царства".

47 років день-денно молився тією молитвою кожного ранку бл. п. о. Юрій Малий. Молився, готуючись на зустріч з Небесним Женихом. Молився, щоб та зустріч щаслива була. Молився, бо душа його, сповнена оливою св. віри, безнастанно горіла вогнем любови до Господа Бога. Окремо покійний о. Юрій молився, щоб той вогонь не погас тоді, коли гаснути буде його земне життя. І випросив собі покійний цю щасливу хвилину, якої часу не знав, хоч як дуже в останній час сподівався. Це в п'ятницю, 29 червня, як на світ заповідалось, з'явився йому Небесний Жених та, наростіж отворивши небесні подвої, впровадив вірного свого слугу священика Юрія в небесний чертог своєї слави.

Відійшов з цього світу покійний о. Юрій так тихо, як тихим було його ціле життя. Сповнені пошаною та щирою любов'ю до покійного, ми в молитвах священичого похорону прощаємося з ним, а завтра відпровадимо його тлінне тіло на місце дочасного спочинку на українському цвинтарі св. Михаїла. Покійний о. Юрій був щирий і сердечний до всіх нас. Чи можемо без зворушення прощати його на дорогу до вічності? То неможливо! Ми до глибини душі торкнені його ненадійною смертю! Хоч кількома словами згадаймо покійного життєву мандрівку. Покійний — дитина української священичої родини о. Николая й Иосифи з Турчинських Малий. Божий світ побачив він 27 квітня 1900 р. в Ясенівцях на Золочівщині в Україні. Закінчивши середню освіту 1918 р., записався був до Львівської Духовної Семінарії. Але змагання українського народу за свободу поставили його в ряди Української галицької армії, з якою він перейшов дні слави і тривоги до плямистого тифу включно. Богословські студії закінчив у Римі і, вернувшись в Галичину, 28 квітня 1926 р. з рук галицького митрополита, сьогодні Божого слуги Андрея Шептицького прийняв єрейські свячення. Так почав він свій 47 літній священичий шлях служіння Богові, Церкві та рідному народові.

Покійний був непересічним священиком, коли тодішній ректор Духовної львівської семінарії, а сьогодні голова Української Помісної Церкви Його Блаженство Иосиф пропонував о. Юрієві пост духовника у Духовній семінарії. Тільки події 2-ої світової війни не дали здійснити пляну о. ректора. Цього свідоцтва не можна поминути, згадуючи священиче минуле о. Юрія. Послушний своїй церковній владі о. Юрій Малий до послідної хвилини свого життя виконував завдання, які чекали його рук і душпастирської обслуги.

Скромний до можливих границь, пройшов покійний свій життєвий шлях у сірому ряді Христового робітника, здається незавважуваний ніким, але який багатий прикметами своєї благородної душі! Смерть забрала нашій Церкві ревного і відданого Божого слугу, що любив свою рідну Церкву і дорожив нею як найціннішим скарбом. Любив свій рідний обряд та совісно зберігав його у сповнюваних священодійствах. Смерть забрала українському народові одного з кращих його синів, що цілий віддав себе на службу народові з початку в однострою жовніра УГА, а опісля у священичій рясі. Смерть забрала зпоміж нас священиків того, хто всім нам співбратам світив ревністю та совісним сповнюванням священичих обов'язків.

Чим окремо визначався покійний? Був правдиво побожним священиком. Був людиною безперестанної молитви. Був щирий і сердечний до всіх, хто на те заслуговував. Любив справедливість, служив віддано правді. Бридився облудою, цілою своєю душею ненавидів всякі інтриги, що стільки лиха наносять людському життю. Був любителем книжки і невідомим загалові добродієм багатьох українських видавництв. Високо цінив священичий стан, а до священичих родин, зокрема до дружин священиків ставився з великою пошаною. Багатий життєвим досвідом високо цінив ідейну працю українських священиків і болів важким станом рідної Церкви, зокрема браком священичих покликань в українському народі. Часто повторяв слова „вмирають священики, з ними і вмирає наша Церква". Чи смерть бл. п. о. Юрія Малого мала б бути потвердженням гіркої дійсності, яку бачив покійний за свого життя? Хай це ніколи не станеться! Правда, ми не можемо зупинити закону смерти. Поперших священиків ми повинні обрядом священичого похорону похоронити. Але не сміємо допустити до того, щоб наша Церква відчувала брак священиків. Наші свідомі родини мусять дати нашій Церкві на місце померших молодих, відданих народові і Церкві священиків, як ним був покійний о. Юрій. Здається під теперішню пору немає в нас українців більш патріотичного діла, як виростити нові священичі покликання. Цими молодими, нам по душі і серцю рідними священиками будемо жити, гоїти наші рани, в них матимемо гідних наслідників тих, що у священстві стільки добра вчинили для нашого народу.

Молімся всі за упокій благородної душі покійного о. Юрія Малого, збережім про нього добру пам'ять, а Всевишнього прохаймо, щоб дарував йому вічне щастя неба. Амінь.

---o---

Короткі церковні вістки

НАША ЦЕРКВА В КАНАДІ

Вініпегська митрополія має 41 парафій, 25 черниць, 48 спархіяльних священиків, 14 священиків-ченців, 2 питомців, 2 дияконів і 60,000 вірних.

Едмонтонська спархія має 41 парафій, 35 черниць, 42 спархіяльних священиків, 24 священиків-ченців і 51,985 вірних.

Саскатунська спархія має 8 парафій, 30 душпастирських станиць, 24 спархіяльних священиків, 15 священиків-ченців, 40 черниць, двох питомців та 35,172 вірних.

Торонтська спархія має 68 парафій, черниць 57, спархіяльних священиків 72, священиків ченців 29, питомців 5, двох дияконів, та 55,000 вірних.

ВОДНОЧАС І СКАЛА, І ВІТРОМ КОЛИХАНА ТРОСТИНА

о. В. Л.

Дев'ята неділя — Євангелія від Матея 14, 22 — 34 (зач. 59)

1. Євангелія, скільки разів говорить про апостола Петра, завжди підкреслює, що Ісус Христос вирізнював його поміж своїми апостолами за його тверду віру і ніжну прив'язаність до Ісуса Христа та що Ісус Христос постійно приготовляв його на провідне становище поміж апостолами.

Вже при покликані Петра на апостола Ісус Христос змінив йому дотогочасне ім'я: Ти є Симон, син Иони; ти назвешся Петро, що значить скала (Ів. 1, 42). Яка значуща була ця переміна імени апостола, виявилось опісля, коли Ісус Христос у колі апостолів заповів Петрові: Ти є Петро, і на цій скалі побудую мою Церкву, і ворота пекельні не переможуть її; і дам тобі ключі царства небесного.. (Мт. 16, 18 — 19).

Ісус Христос часто перебував у домі апостола Петра в Капернаумі, навчав у його домі і з його рибальського човна, заплатив данину на святиню за себе і за Петра. Петрові Ісус Христос говорив: Я молився за тебе, щоб не ослабла твоя віра, а ти колись, навернувшись, утверджуй твоїх братів (Лк. 22, 32). Вкінці, після свого воскресення, Ісус Христос передав Петрові верховну власть у своїй Церкві: Паси мої ягнята, паси мої вівці (Ів. 21, 15 і далі).

Петро був теж єдиним з апостолів учасником двох Христових чудес: за дозволом Ісуса Христа йшов по воді на Генезаретському озері і з доручення Ісуса Христа зловив у Генезаретському озері рибу, що мала в устах гріш, потрібний на заплачення данини на святиню.

Сам апостол Петро був свідомий свого вирізнення і призначення, бо завжди промовляв до Ісуса Христа в імені всіх апостолів. Після воскресення Ісуса Христа Петро перебрав провід Церкви у свої руки: він кермував вибором нового апостола на місце самогубця Юди, він перший проповідував, перший зробив чудо, перший карав церковними карами, він прийняв до Церкви першого поганина — сотника Корнилія, він проводив першим загальним собором, т.зв. Апостольським собором у Єрусалимі. Апостоли і Церква признавали ту верховну власть апостола Петра.

2. Підкреслюючи раз-у-раз те вирізнене становище Петра поміж іншими апостолами, Євангелія не закриває Петрових хиб. Евангелія, читана на св. Літургії 9-ої неділі по Зісланні Св. Духа, розказує про чудесне втишеня бурі на Генезаретському озері Ісусом Христом, який з'явився на рятунок апостолам. Заляканий небезпекою затоплення човна і врадуваний несподіваною появою Ісуса Христа, апостол Петро, випросив собі дозволу Ісуса Христа, щоб міг перейти до Нього з човна по воді. Та як Петро ступив на воду, налякався вітру, який щойно втихав, і зачав потапати та кликати рятунку: Господи, рятуй мене! Ісус Христос зганив його за те, що він втратив віру, хоч мав коло себе Ісуса Христа, словами: Маловіре, чого ти попав у сумнів? А іншим разом Ісус Христос зганив Петра таки терпкими словами. Ісус Христос перший раз заповів апостолам свої муки і свою смерть. Петро на це сказав: Бережись, Господи, нехай не буде тобі цього! Тоді Ісус Христос, обернувшись до нього, відказав йому: Геть від мене, сатано, бо не думаєш про Боже, але про людське (Мт. 16, 22 — 23).

Та найбільшою хибою Петра був страх, під діянням якого він втік після ув'язнення Ісуса Христа, хоч кілька годин раніше запевнював Ісуса Христа: Навіть, якби мені прийшлося вмерти з тобою, не відречуся тебе (Мт. 14, 31). А кілька годин після соромної втечі він ще соромніше відрікся Ісуса Христа три рази.

Відома старохристиянська легенда доповнює ці хиби апостола Петра, а саме розповідає, що Петро, як його заскочило в Римі Неронове переслідування християн, утікав з міста. На окраїнах міста з'явився і заступив йому дорогу Ісус Христос з хрестом на раменах. На питання Петра: Куди йдеш, Господи? — Ісус Христос відповів йому з докором: Иду в місто, готовий ще раз бути розп'ятим. Щойно тоді Петро, засоромлений, вернувся до міста, де й потерпів мученичу смерть.

3. Двообразність апостола Петра в Євангелії, Петро-скала і Петро-тростина, що гнеться й ломиться від вітру на озері і від страху перед служницею на подвір'ї первосвященика, є для нас живим прикладом того, чим є чоловік з поміччю Божої ласки і чим він є без неї. Скільки разів апостол Петро покладався на свої людські сили, скільки разів він думав не про Боже, а про людське, він виявлявся людиною з усіма людськими немочами. Коли ж він здавався на слова, поміч і ласку Ісуса Христа, переростав себе на голову: надавався на голову Церкви, сміло і вміло нею управляв, йшов радо на мученичу смерть.

Ця двообразність апостола Петра є для всіх нас осторогою, яку наеітлюють ще й багато інших прикладів стрімголових упадків у св. Письмі і яка нагадує слова Ісуса Христа: Коли зі зеленим деревом це робиться, що буде зі сухим? (Лк. 23, 31).

Коли вирізнений ученик Ісуса Христа, щиро відданий Христові, перший голова Христової Церкви, який накінець поклав голову за Христову віру, не вдержувався в противностях і нагодах до впадку, то скільки власного чування над собою і Божої помочі потрібно нам, людям із сірого загалу вірних, щоб захоронювати себе перед упадками, щоб не впасти, а може й не пропасти. Думаймо більше, ніж звичайно думаємо, про те, що Боже, і менше, ніж звичайно думаємо, про те, що людське.

Українські студенти на авдієнції у Папи

Студенти цьогорічного літнього курсу на Українському Католицькому Університеті, разом з професорами, мали змогу бути на спільній авдієнції у св. Отця Папи Павла VI у Базиліці св. Петра дня 4-го липня 1973 р. Вже далеко перед назначеною 12-ою годиною, тисячі народу спішили до Базиліки св. Петра на авдієнцію. Українська група під проводом Владики Володимира Маланчука, який викладає філософію на літньому курсі, та професорів УКУ: діючого декана д-ра Б. Лончини, д-ра М. Антоновича, д-ра К. Біди, д-ра П. Зеленого і д-ра В. Ленцика, — мала призначене окреме місце в Базилиці, недалеко центрального підвищення, де засів Папа Павло VI.

Вхід Папи до Базиліки привітали присутні оплесками і окликами „віва іль Папа." (Хай живе Папа!). Папа засів на троні в супроводі свого почоту, при почесній варті, зложеної із папської ґвардії швайцарців. На початку Папа провів молитву, а опісля спершу привітав присутніх на адвієнції, зокрема кардиналів і єпископів, які зайняли окреме місце недалеко папського трону. Між ними Папа Павло VI привітав нашого ієрарха, Пресв. Володимира Маланчука, Екзарха Українців Католиків у Франції.

З черги Папа перейшов до привітання поодиноких груп, в тому й української. Папа сказав, що він сердечно вітає українських студентів і професорів, які тепер відбувають свої літні курси. Дальше Папа згадав про вірність українців святій єдности і при тому згадав, що тут, у катедрі св. Петра, є мощі св. Иосафата, який положив своє життя за єдність. Папа згадав, що мав нагоду пізнати наші єпископські столиці; Львів, Перемишль і Станиславів, які впали жертвою за свою вірність Апостольській Столиці. Вкінці Папа Павло сказав, що український нарід є дорогим його серцю.

Зійшовши до поодиноких груп, Папа Павло довше затримався з Владикою Маланчуком, який у розмові з Папою у Французькій мові, висловив жаль, що ватиканський щоденник „Оссерваторе Романо" відмовився надрукувати вістку про смерть Єпископа - Ісповідника Кир Василя Величковського. Папа Павло виявив здивовання і просив Владику Маланчука подати це на письмі й обіцяв справу розглянути. Відтак Папа Павло прийшов дальше попри ряди і дійшов до української групи, серед якої були професори д-р Б. Лончина і д-р В. Ленцик, з якими Папа привітався, і сказав до д-ра Лончини, який в італійській мові згадав, що ми є з Українського Католицького Університету, що українці є дорогі його серцю. Моменти із привітання з українською групою зняв ватиканський фотограф.

(„Свобода")

---o---

► **Японія приобіцяла** дати 100 мільйонів долярів на Університет Об'єднаних Націй, якщо головна частина цього університету буде в Японії.

ПАМ'ЯТНИКИ

з мармуру та граніту, в різних бажаних видах — хрести, плити — та нагробні плити з написами в усіх мовах.

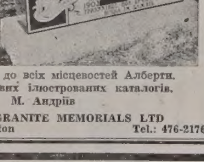

Найкращий матеріял, гарантоване виконання, найнижчі ціни, скора достава до всіх місцевостей Алберти.

Жадайте дарових ілюстрованих каталогів.

М. Андріїв

DOMINION GRANITE MEMORIALS LTD
13327 - 97 St., Edmonton Tel.: 476-2176

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ З КАПЛИЦЕЮ,
ВІД НІКОГО НЕЗАЛЕЖНЕ,

Даємо особисту та ввічливу послугу.
Наші ціни приступні і відповідні до всяких фінансових вимог і обставин.

LEYDEN'S
Funeral Homes, LTD.

18 Ave. and 2 St. S. W.
CALGARY 262-9101
and
Claresholm 235-3212

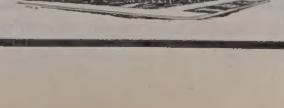

Кардинали взяли участь

У ПОМИНАЛЬНОМУ БОГОСЛУЖЕННІ ЗА ВЛАДИКУ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО

Вістка про смерть Владики - ісповідника Кир Василя Величковського викликала загальний сум серед української римської громади, яка тепер досить численна з огляду на літні Курси при УКУ та інших гостей. Блаженніший Архиєпископ подав цю сумну вістку всім, що повинні знати. Ватиканський офіціоз „Осерваторе Романо" відмовився надрукувати вістку про смерть Владики - ісповідника. Вираз жалю з того приводу дав Преосв. Кир Володимир Маланчук ЧНІ, Єпископ Українців у Франції у зустрічі із Папою Павлом VI під час збірної авдієнції в 4-го липня ц.р. На телефонічні повідомлення прибули на поминальну Службу Божу і Панахиду до храму св. Софії чотири Кардинали, а саме кард. Тралія, віцедекан Кардинальської Колеґії, кардинал Ф. Шепер, префект конґреґаці Віри (б. Санкті Офіції) кард Марелля, б. секретар для невіруючих та кард. Пінедолі, президент Секретаріяту для нехристиян. Східню Конґреґацію репрезентували два мов сіньори: Ріцці і Поцці. Між присутніми був теж ВПреосв. Митрополит Амврозій Сенишин із США. Були також ректор Хорватської Колеґії монс. Кокша, від Литовської Колеґії монс. Ятуліс. Від оо. Редемптористів були, в імені неприсутнього в Римі ґенерала Чина, три його найближчі заступники. Від о. Василіян були: оо. М. Ваврик, Патрило і Химій, ректор Колеґії св. Иосафата. Також були представники чина о. Салезіян і жіночих чинів, наших і чужих.

Поминальну Службу Божу правив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Иосиф в сослуженні Преосв. Володимира Маланчука, о. А. Рижака, настоятеля Студитів, о. д-ра П. Гузара, Студита, о. Пришляка, салезіянина і о. П. Стецюка. Діяконував о. Рафаїл, Студит. Співав хор студентів богословії, що студіють на УКУ і Папських університетах, скріплений професорами УКУ і гістьми.

Після Євангелії Преосв. Володимир Маланчук сказав у французькій і українській мовах проповідь про Владику Кир Василя Величковського, як про свойого брата по Чині, ревного місіонера та ісповідника-мученика за віру. Преосв. Володимир подав деякі моменти із ісповідницького шляху покійного Владики Василя, про його арешт, засилання у Воркуту, звільнення та поновне арештування і тортури. Ці останні три роки були особливо жорстокими для Владики Василя і напевно спричинились до передчасної його смерти.

Під кінець Панахиди Блаженніший Верх. Архиєпископ Кир Иосиф сказав коротке слово в українській мові про жертву Владики-ісповідника Кир Василя, яка напевно перед Богом матиме велику вагу як цілопальна жертва для виблагання кращої долі для нашої Церкви і Народу.

Після церковних відправ Блаженніший Верх. Архиєпископ запросив усіх присутніх в тому і Кардиналів, на тризну за нашим звичаєм.

(„Свобода")

Короткі вістки

Переведений опит виявив, що 62% проти 28% заявилися за тим, щоб дати недужому на невилічиму недугу нагоду й дозвіл, щоб він міг сказати лікареві, щоб не робив надзвичайних зусиль вдержати його при життю.

53% заявилися проти цього, щоб невилічимо хворий мав право дати доручення лікареві приспішити його смерть. (Евтаназія). Опитані сказали, що час смерти належить залишити за Творцем світу й людей, а не ставити лікаря в позицію Бога.

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
винаймає свою залю на концерти, весілля, забави гостинн та всякого роду культурні імпрези.
Телефонуйте на ч.: 479-2397; 422-8454; 429-0987
Адреса: 9620 - 109 авеню, Едмонтон

Пачки до Европи й Азії
Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.
Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.
Оплата за висилку пачки з Англії 15.35 дол. без різниці, чи пачка коштує 60.00 дол. чи 300.00 дол.
Висилаємо крім пачок бандсрольки з нашого товару. М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

ПОТРІБНО
Реальностей і домів
Потрібно всякого роду будівельних площ та домів. Маємо покупців з готівкою, що шукають всякого роду реальностей у кожній дільниці міста Едмонтону, якої небудь величини й куплять їх в такому стані, в якому вони є.
За всіма порадами відносно продажу або закупу ваших реальностей просимо звертатися до нашого представника за щирою порадою та швидкою обслугою. Наші представники говорять плавно українською мовою.
Звертайтеся без зобов'язання до:
Нік БАБІЙ 479-1866
Михайло БЛАВАЦЬКИЙ 424-4532
або до офісу на телефон ч.: 429-6656
HERITAGE TRUST
Real Estate Division
10166 - 100 St. Edmonton, Alberta

Подяка

бл. п. о. Петро Іванець

З волі Всевишнього, дня 20-го травня ц.р., на 80-му році трудящого життя відійшов до вічності мій найдорожчий татко, найбільш улюблений дідусь, брат, вуйко і швагер бл. п. о. Петро Іванець.

Цією дорогою почуваюся до глибокого обов'язку зложити нашу найсердечнішу подяку Владиці Кир Нілеві за похоронні відправи та проповідь над домовиною, Всесв. о. митратові В. Лабі за участь в похоронних богослужбах, о. крилош. Ю. Ковальському, о. радн. Е. Дмитрукові, отцям Б. Снігуровичеві і М. Мартинкові та всім світським священикам і ОО. Василіянам за участь у похоронних обрядах.

Щиро дякуємо о. митратові М. Сопулякові, що в сослуженні о. Ю. Ковальського, о. Е. Дмитрука та отців дияконів відслужив заупокійну св. Літургію та відпровадив тлінні останки нашого найдорожчого покійника на вічний спочинок.

Зокрема бажаю подякувати о. радникові В. Чопеєві за зворушливу проповідь над домовиною та за допис в „УВістях", повний теплоти й щирости.

Дякую о. Е. Дмитрукові, о. Ю. Ковальському, о. Мартинковому і всім духовним отцям, вуйкові і його дружині, парафіянам та приятелям за часті відвідини в лічницях та за слова потіхи та розради в годинах і днях смутку.

З глибини душі складаю особливішу подяку тим отцям, що несли домовину нашого найдорожчого покійника. Дякую о. крилош. В. Тарнавському за провід у похоронних богослужбах в крилосі та всім отцям, що разом з ним звеличили похоронні відправи своїм достойним співом.

Сердечно дякую п. М. Іванникові та його членам хору за відспівання панахиди — хором, який наш покійник так дуже любив.

Повно в нашому серці вдячности для о. митрата М. Сопуляка і крилош. о. Ю. Ковальського за допомогу в полагоджуванні справ зв'язаних з похороном.

Щиро дякуємо д-р Іванцеві та його дружині, п-ву Сусам, п-ву Кухаришиним, п-ву Бумбакам та п-ву Родинюкам за допомогу в похороні.

Складаю подяку своїй родині, які, мимо своїх обов'язків, приїхали з так далека, щоб допомогти злегшити той біль і смуток по втраті нашого найдорожчого покійника: тіточній сестрі Любі і її мужеві, інж. Р. Галібеєві з Ню Йорку, моєму вуйкові д-р Небожукові з Бофало, як також дякую своєму вуйкові д-р Іванцеві за часті відвідини татка в лічниці і за моральну піддержку.

Ми вдячні п. інж. В. Горбаєві за зворушливу промову на цвинтарі від імені кол. членів УГА, яка до глибин зворушила всю родину і всіх приявних. Рівнож дякую за промову о. М. Ничці ЧСВВ, що говорив від імені кол. вояків УПА та о. Е. Дмитрукові за щире й сердечне слово в часі тризни.

Ми щиро вдячні родині, парафіянам і приятелям за вислови співчуття, за квіти, за пожертви на св. заупокійні Літургії та за датки на Церкву в потребі.

Дякуємо п-і Лисак за приготування тризни.

Ми вдячні всім тим, хто в зворушливих словах спомянув нашого незабутнього татка і прийшов віддати останню прислугу й попращати його на вічну дорогу.

Зокрема ми вдячні парафіянам, що так численно прибули з близька і далека на похорон. Вірні своєму духовному пастиреві вони прийшли віддати йому останню прислугу, показати любов, якою він до самого кінця свого життя любив їх.

Прошу приняти від мене і моєї численної родини щиру подяку за все. Нехай добрий Господь винагородить вас усіх стократно.

Мирослава — дочка,
Осип — зять,
Борис і Ірочка
внучки

Конференція УКЮ

Єпархіяльна управа УКЮнацтва організує конференцію УКЮ. Вона відбудеться 29 і 30 вересня на Єпархіяльній оселі над озером Вобман.

Завданям конференції буде познайомити молодь з трьома важливими аспектами нашої організації, а саме: духовно-релігійним, культурним та товариськими. Молодь буде мати нагоду вислухати доповідей та взяти участь в дискусії.

Управа УКЮ старається про можливо найкращих доповідачів. Про культурні цілі Т-ва буде говорити проф. М. Лупул — заступник голови ради багатокультурности на Західну Канаду.

Ми запросили рівнож голову Всеканадської управи п. Д. Боднара.

Щиро просимо українську громаду зацікавити молодь нашою конференцією.

Маронія Самоїл-Пилипчак

Тереса Нойман з Коннерсрайт

Цього року минуло десять років від смерти славної німецької стигматички Тереси Нойман. За життя вона від 1927 року до кінця життя мала рани Христа-стигми на свому тілі й ніколи нічого не їла, за вийнятком св. Причастя кожного дня. Тереса Нойман народилася 1898 р.

Будучи дитиною вона мала кілька нещасливих випадків, що спричинили пошкодження хребта й недугу ноги. В одному з таких випадків вона потовкла свою голову і з часом стала нервовою і мелянхолійно-сумною. Багато речей її дратувало і вона часто так поводилася, що родині було тяжко з нею витримати.

Згодом вона дістала була параліч лівої сторони тіла, а коли вже була прив'язана до ліжка після 1918 року, на її тілі було багато наривів і ран.

Коли ж вона вилікувалася зі своїх ран, то її приятелі приписували це чудові. За якийсь час Тереса мала видіння страдаючого Христа, Божої Матері та діставала такі рани на тілі, як їх мав Христос.

З нагоди десятиріччя смерти Тереси зібралося цього року в баварському місточку Коннерсрайт біля чотири тисячі католиків з Баварії, Райнлянду і Австрії на Евхаристійний день молитов. В часі св. Літургії промовляв єпископ Реґенсбурґу Р. Грабер. Він зазначив, що св. Літургія не є початком ані кінцем канонізаційного процесу Тереси.

Що до її ран і цілого її життя є багато різних думок. Церква не сказала в її справі жодного слова, а всі прохання про проголошення її святою Церква трактує з великою обережністю. Колись — в 1927 р. сказав кардинал Фавльгабер з Мюнхену, що в таких справах, як справа Тереси Нойман, треба брати під увагу не якийсь один момент з життя, але цілість життя й випадків. Те саме — казав єп. Грабер — він може тільки повторити. Становище Церкви від тоді до тепер не змінилося й Церква жде на докладніші досліди й висліди тих дослідів.

В статті Нової Католицької Енциклопедії написано, що згідно зі засадами Конґреґації для справ святости, виздоровлення з різних недуг не мають підстави до цього, щоб їх вважати чудесними.

Деяка кількість теологів — аскетів — дуже енергійно противилися тому, щоб феномени Тереси вважати містичними. Дальше енциклопедія твердить, що немає вистарчаючих доказів на те, що Тереса дійсно мала ті недуги, з яких — мовляв — вона чудесно вилікувалася або, що ті недуги не можливо було вилікувати способами знаними людям. А що до її екстаз, що вона їх мала що п'ятниці то „їх не годен достовірно ствердити згідно з приписами, що їх видав Папа Бенедикт XVI.

На кінець енциклопедія додає, що багато новітніх теологів вірить, що стигматизацію можна пояснити без відклику до Божого діяння.

Жертви на Церкву в потребі

З НАГОДИ ПОХОРОНУ БЛ. П. О. ПЕТРА ІВАНЦЯ

У дописі про смерть і похорон бл. п. о. Петра Іванця, що його приготовив митроп. радник о. Василь Чопей, було згадано, що замість квітів на могилу покійного о. П. Іванця громадяни Едмонтону й околиць зложили свої жертви на нев'янучий вінок — на Українську Церкву в потребі.

Імена жертводавців: 50 дол. д-р Т. Небожук (Бофало); 25 дол. відділ ЛУКЖ Торгілд, парафія РПБ в Лешор; парафія Скаро 25 дол., парафія Редвотер 25 дол.;

10 дол. д-р Д. і О. Родинюк, І. і С. Кухаришин, І. і О. Стадник, д-р В. і П. Іванець, д-р С. і О. Манастирські — усі з Едмонтону; 5 дол. о. М. і М. Мартинків, Б. і О. Небожук, о. Е. і Н. Дмитрук, М. Андреєв, О. і Л. Соробей, Д. Шульган, О. Грабар, п-во М. Савка, М. і Н. Сус, О. Небожук, І. і І. Хома, В. Базюк, Г. Закитюк, М. Цимбаліста, І. і А. Бумбак, М. і Ю. Яськів, М. і Л. Хом'як, п-во Ленґе — усі з Едмонтону, і п-во Б. Онушко зі Стар. Митайло Мороз 5 дол., і Л. і В. Бучмінські 5 дол.; Г. і К. Турко; по 3 дол.; Г. Курило, С. і Дж. Терджен, п-во Дж. Гайчук з Едмонтону та п-во П. Матвійчук із Ст. Майкел, п-во В. Страшок з Лемонт, В. і С. Гошовські з Мус Джав, Саск.; по 2 дол.: І. і М. Волянські, п-во М. Прокопчук, д-р М. і Л. Снігурович, п-во К. Летавські, Дж. і О. Зазуля, М. Когут. Гр, і І. Барабаш, М. і В. Трач, І. і В. Горбай, П. Підоборозна, Геня Іваник, Софія Климкович, Б. Мейден — усі з Едмонтону та п-во Н. Варварук з Леґал, п-во А. Тхір з Лемонт, М. і А. Захарко з Брудергайм; по 1 дол.: К. Скітеко з Едмонтону і П. Гурба, А. Мельничук і М. Щур — оба з Восетна.

Блаженні . . .

(Присвячую піонерам БУК-а)

о. Стефан СЕМЧУК

Яких 80 миль на полудне від Вінніпеґу при асфальтовій дорозі з правого боку побачите цвинтар нашої церкви в Стюартбурн. В Манітобі є багато цвинтарів і наші поселенці дбали про те, щоби не лиш за життя, але також по смерти мати гідне пристановище. Цвинтар добре огороджений, чисто скошена трава, нема бур'янів, а посередині видніє пам'ятник піонерам з нагоди 50-ліття нашого поселення в Канаді, що там відзначували в 1942 р., — рік по річниці. Але то звичайна річ, бо тоді БУК скрізь в Манітобі робив торжественні обходи, з'їзди, збори, промови, процесії до пам'ятних місць і роздавав заслуженим членам Пропам'ятні грамоти, як доказ і свідоцтво за вірність, любов і жертвенну службу Церкві, народові й Канаді. То було свято виключно нашої Церкви, бо хто інший міг тоді говорити про ювілей? Всі наші первісні поселенці від 1891 р. до 1900 р. були виключно українці-католики й тому скрізь ювілей нашого поселення став рівночасно ювілеєм нашої Церкви в Канаді.

Згодом тодішний парох бл. п. о. Калуський зі своїми парафіянами поставив гарний стилевий пам'ятник з тесаного каменя, верхом хрест, а на пам'ятнику таблицю з бронзу, де в українській мові зазначено, хто й чому ставить цей пам'ятник. Нижче є така сама згадка по англійськи. Пізнійше трохи ближче в'їзду поставили ще другий пам'ятник Серця Христового п-во Вахни, як подяку Богові за щасливе поселення і також відмітили це написом. Їх пам'ятник з білого мармуру, дещо менший, але дуже зворушливий, як ознака вічної любови Бога.

На цвинтарі взірцевий порядок. Майже всі могили мають кам'яні пам'ятники з хрестами і на 90% українськими написами. Написи

(продовження на стор. 8.)

БАТУРИН

Історична повість 90

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Сани підскакували на ровах і на груді, неприкритій снігом, і кожух осувався з нього.

Віддихав свіжим воздухом і дивився кругом.

Бачив, як далекими шляхами мандрували козацькі пропаки до царських милостивих стіп.

«Летять круки на жир, Біжать вовки й шакалі, зачувши трупа».

І Чечелеві здавалося, що він чує цей поганий сморід, яким несе від падла.

«Падло, політичне падло, от що ви таке!»

Пригадувалися часи, коли то князі й бояри наші їздили до темників татарських і до Сараю до ханів, кланялися, клеветали одні на других, впевняли в своїй вірности й любови непохитній, щоб випросити ярлик на городи й волости для себе. Подібно, як тепер.

Пригадувалися ворожнечі й каверзи галицьких боярів, як вони, щоб ослабити владу своїх власних, рідних князів, накладали з ворогами й накликали їх на свою державу, бо вище клали вони свої власні вигоди від державного добра.

Як і тепер . . .

Пригадалася безталанна Настася Чигрівна і мудрий князь Ярослав Осмомисл, пригадався лицар-сліпець, князь Василько Теребовельський, і багато-багато сумних, чорними красками мальованих картин, аж до Виговського, Дорошенка, Сомка, аж до гетьмана Мазепи . . .

Шнури чимраз глибше відалися в тіло і спрага чимраз дошкульнійше пекла. Чорно, червоно робилося в очах, голову розпирали гадки.

Якщо муки його потрібні за спокутування отсих гріхів — Господи, хай діється воля твоя!

Сани зупинилися. Ватага збентежилася Видно було, що щось несподівано го зайшло.

Чечель чув, як його мучителі, лишивши тільки двох людей при конях, сами подались у ярок. Звідтам долітали до нього їх вигуки і крики. Перечилися, сварилися, не могли дійти до згоди. Незабаром зрозумів, у чім діло.

Вони побачили здалеку, як надтягала армія московська і не могли погодитися, як їм підходити до неї.

Одні казали, що гуртом, а другі, що краще вислати депутатів, бо хто зна, як до них поставляться москалі, чи не заберуть від них Чечеля і замість нагороди, чи непоступлять з ними, як бандитами. Тамті, що були за тим, щоб на зустріч царській армії цілою ватагою іти, боялися, що, як пішлють тільки делегатів, так тії заберуть гроші для себе, підуть з москалями, а їх оставлять дурнями у ярку. Ніяк не могли дійти до згоди.

«І між ними нема однодушности», думав собі Чечель. «Скрізь колотнеча, распря. Ніхто нікому не вірить, гризуться, як за кістку собаки. Коли ж тій гризні прийде кінець?»

Московська армія наближалася. Здалеку чути було грюхіт тарабанів, тупіт кінських копит і стукіт тисячів чобіт.

Побідоносна армія царська йшла з Батурина у Глухів.

За передною сторожею везли батуринські гармати, закопчені, заболочені, по оси в крови

Глянув Чечель і кровю серце йому зайшло.

Пригадав собі Кеніґзена, хороброго гарматнього осаула, що так славно орудував ними. Колиб не Ніс і не Кеніґзенові рани, ті гармати ворога в Батурин не впустилиб. Ревілиб на мурах, як льви, ригалиб огнем на ворога, як смоки, громами рокотілиб грізно, поки рокоту цього не зачув би був гетьман.

А так, — глухо дудонить земля під ними. Котяться окервавлені колеса, гармати запираються, грязнуть, стають, бо ніяк не хочеться їм іти в полон. Сорому бояться, бояться, щоб не казали їм стріляти на своїх.

А за гарматами що найсильнійші драгуни несуть хоругви козацькі. Пошарпані, подерті, як крила вірлів, що в час бурі попід хмари літали. Скільки побід бачили вони, скільки козацьких очей дивилося колись на них, як на свої святощі найдорощі! Головами лягти, хоругви не здати. І полягли батуринці, а не здали своїх прапорів. Від трупів забрали їх москалі, а не від живих. Тримайте, тримайте їх кріпко в руках, а то повідриваються з держаків і розвіються, як хмари по блакиті.

Світлійший князь Меншіков нарочно казав їх розпускати, бо наближалися до Конотопу, до того Конотопу, біля котрого колись гетьман Іван Виговський сорок тисяч московського війська трупом поклав. Нехай козацькі прапори невольниками туди ступають, куди колись побідниками ходили, хай бачить український народ, що добра доля відвернулася від нього і хай спокійно кладе свої руки в кайдани. Чужі хоруҗжі вимахують хоругвами, хочуть, щоб вони розвівалися буйно, щоб усякий пізнав їх, — так хоругви розвіватися не хочуть, соромно хиляться вниз і прилягають до своїх держаків.

А за хоругвами бунчуки, бунчуки, що з гетьманом ходили, де гетьман, там і бунчук. А тепер вони перед полководцем царським бранцями йдуть.

А за бунчуками, Боже, чи це йому ввижається, чи правда це, московський старшина гетьманську золочену, самоцвітами густо оздоблену тетьманську булаву в руках держить. Підносить, вимахує нею, ніби знаки дає, насміхається.

І Чечель примикає повіки, щоб не бачити того.

Але бачить. Жахливий образ врізується у мозок. Не забути його, не забути!

Простує спину, пручається, шнури тріщать та не подаються. В Батурині свої сили лишив.

Дивися, хоч ти один дивися на клейноди гетьманські іншими очима, як на них дивляться вороги, і свої, що здовж шляху лобами до землі припадають, поклони бють, але не перед тими святощами, а перед силою побідника.

А за клейнодами йдуть їх оборонці, козаки і старшини, котрих Меншіков на місці смертю не скарав, а веде їх у тріюмфальнім поході своєму цареві на втіху, а їм на смертну кару в Лебедиці. Нема між ними ні одного непорубаного й непокаліченого, цілого. Здоровими, значиться, не здались.

І Чечель відітхнув. Хоч за те хай буде Богові милосерному дяка. Дивіться, дивіться, земляки, і знайте, що є ще хоробрі поміж вами, є ще козаки справжні, що скорше згинуть, ніж осоромлять себе і предківську славу свою. Дивися, земле рідна, і тішся, що ти ще не пустоплодна, бо не родиш самого хабузу, самих степових бурянів, самого перекотиполя, котре летить, куди ним вітер буйний повіє.

А між ними у повозі найхоробрійший зпоміж них гарматній осаул Кеніґзен.

Посадили його високо, попідпирали, бо він о своїх силах сидіти не може, а Меншіков не хоче, щоб він лежав. Нехай народ дивиться на цього Німця, що вірність своєму вождові вище царської ласки поклав.

Сидить гарматній осаул фон Кеніґзен високо, ніби це він, а не Меншіков у тріюмфальному поході їде. Очі йому смертельною мракою заходять, але на обличчю його саме горде завзяття, сама погорда для всіх, що гордости не мають.

Переїзджає повіз Кеніґзена поруч саней, на котрих лежить Чечель і їх очі зустрічаються з собою востаннє на землі. Очі двох оборонців гетьманської столиці, двох вірних, аж до смерти людей. Як мало тепер таких! Дивуються, здоровлять себе, шанують і прощаються на віки.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка „Українські вісті".

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $6.00, in other countries — $7.50.

Ukrainian News, 10967 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M8
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

КОМЕНТАР

КАНАДСЬКІ УКРАЇНЦІ-КАТОЛИКИ

Канадська статистика проголосила вислід перепису населення з 1971-го року і щодо віровизнань. Покищо подано лише загальні дані відносно поодиноких віровизнань у цілій Канаді, не подаючи подрібних даних про окремі провінції.

На 21.6 мільйонів канадців, що жили в день перепису в Канаді, найбільше, бо 46.2%, отже 10 мільйонів канадців, належали до Римо-католицької Церкви, 17.5%, прибл. 3.8 мільйонів, були членами Юнайтед Чирч, 11.8%, прибл. 2.5 мільйона, належали до Англіканської Церкви, а 4.3%, прибл. один мільйон канадців, не належали до ніякої церкви.

З інших віровизнань виказано: 3.3% лютеранів, 3.1% баптистів, 2.7% інших протестантських віровизнань, 1.5% греко-православних, куди зачислено всіх, без уваги на їхнє національне походження, отже й греко-православних українців, 1.3% жидів, 1.1% українців католиків, 1% п'ятидесятників, по 0.8% менонітів та свідків Єгови, а 0.6% це члени Армії Спасіння „Сальвейшен Армі".

В порівнянні з попередніми переписами число українців-католиків дещо зросло. Може, не пропорційно до зросту канадців українського роду, одначе воно значно збільшилося в порівнянні з числом українців-католиків, що його подала канадська статистика після перепису населення в 1961-ому році.

В 1931-ому році, тобто після прибуття до Канади т.зв. другої української іміграції, в Канаді було 186,654 українців-католиків. В 1951-ому році, після прибуття т.зв. третьої іміграції по другій світовій війні, яких кількадесять тисяч, та наслідком природного приросту українців-католиків було всього 190,831. Ще гіршим для українців-католиків був вислід перепису з 1961-го року, коли їх подано 189,653, тобто замість побільшення їх число, в порівнянні з переписом з 1951-го року, змаліло.

Причиною зменшення числа українців-католиків, не були, як пояснювали різні „чорні круки", денаціоналізація українців-католиків чи втеча з Української Католицької Церкви, але, напевне, несовісність деяких статистичних урядників, які, переводячи перепис, упрощували собі працю, записуючи українців-католиків, у рубрику римо-католиків. Тут, очевидно, не обійшлося без того, що деякі українці-католики, в яких покутує ще почуття меншевартости, вважали потрібним подати себе римо-католиками.

Очевидно, деяка частина колишніх українців-католиків перейшла до римо-католиків, дехто опинився і в одній з протестантських церков, а деякі зовсім відстали від всякої церкви, бо їм так вигідніше. Проте становище Української Католицької Церкви не виглядає ще так погано, як дехто з песимістів собі уявляв на підставі висліду перепису з 1961-го року. Найкращим доказом цього є вислід найновішого перепису, хоч він теж, на нашу думку, не вповні задовільний. Мабуть, і тепер ще дехто записав себе римо-католиком, вважаючи, що обидва обряди — однакові, а може, навіть римо-католицький кращий. Однак, не зважаючи навіть на деякі недотягнення в переписі, якщо такі й були, вислід перепису з 1971-го року доказує, що Украінська Католицька Церква в Канаді не заникає, а навпаки, розвивається й росте. Про це говорять найкраще вище наведені статистичні дані.

Коли в 1961-му році українці-католики становили дещо більше, ніж 0.9% всього тодішнього канадського населення, то в 1971-му році вони вже досягли 1.1% канадського населення. Це тоді, коли майже зовсім нема допливу нових імігрантів, а деяка кількість канадських українців-католиків таки відходить від нашої Церкви. Не зважаючи на всі трудноші, з якими бореться Українська Католицька Церква наших часів, як борятьсяі всі інші віровизнання, число українців-католиків зростає. Це і є запорукою дальшого росту й розвитку Української Католицької Церкви в Канаді.

Вісті з Едмонтону

Дім Української молоді в Едмонтоні

В північній частині Едмонтону при 97 вулиці - 153 авеню на 3-акровій площі виросла нова будова, яка вже ціла під дахом. То Дім Української молоді ім. генерала Романа Шухевича-Чупринки. Як переглянемо історію українського поселення в Канаді, то побачимо, що зі зростом українських громад зростало теж економічне, церковне та суспільно-громадське життя. Кожна з іміграцій внесла до Канади щось нового. Не інакше було з прибуттям великої частини найновішої української іміграції по „великому ісході", по другій світовій війні. Хоч нова іміграція вже застала в Канаді впорядковане громадське та церковне життя, то вона не лише підсилила його, але принесла з собою теж нові ідеї та створила нові організації. Так постав СУМ тому 25 років, молодеча організація та ЛВУ політична організація. Вміру зросту тих організацій виникла потреба власного відповідного приміщеня, де можна всебічно розвинути організаційне життя. Дві вище названі організації, а згодом ОЖ ЛВУ мусіли вдоволитись гостинним приміщенням УНДому, залею катедрального храму св. Иосафата, а згодом просторими та вигідним для виховної праці приміщенням школи парафії св. Юрія Побідоносця. Спочатку ніхто не мріяв про набутя власного дому, бо всі ми надіялися, що повернемося на рідні землі, та коли надія на поворот на рідні землі завела, тоді виринуло в цілій ширині питання набуття власного дому. Були спроби набути площу в центрі міста. Старанням інж. М. Когута управа міста погодилась продати площу біля стадіону Кларка, однак членство не погодилося будувати Дім молоді на цій площі через брак місця на паркування та недогідне положення площі. Певно, що для Дому молоді найкраще надавалося б місце в центрі Едмонтону. Одначе заходи набути іншу площу не увінчались успіхом, як не увінчались успіхом переговори з іншими організаціями про спільну будову. Дирекція Дому Української молоді в порозумінні з членами рішилася на преважливий крок: будувати Дім молоді на власній площі при 153-ому авеню та 97-ій вулиці.

Осінню минулого року поблагословлено площу під будову Дому, а ранньою весною цього року приступлено до будови. Пляни будинків виготовив архітект Юрій Чорненко, а виконання будови спочиває в руках будівельної компанії Івана Суліського. На початку будови Комітет будови мав до диспозиції 275.000 долярів. На цю суму склалися: збірка серед членів Організацій Визвольного Фронту, симпатиків та українського патріотичного громадянства, разом прибл. 85.000 дол., прибуток із бінґа, що його веде успішно Батьківський комітет при осередку СУМ, прибуток із кіоску в часі едмонтонської вистави „Клондайк" та прибутки з різних інших імпрез. На початку будови кошти будови обчислювано на прибл. 650.00 долярів. В часі будови кошти матеріялів значно зросли й тому зросли теж кошти будови. Тепер приблизні обчислення виказують, що кошти будови будинку, вивінування дому в потрібне устаткування та впорядкування площі на паркування досягне суми 750,000 долярів. Будова будинку повинна бути незабаром закінчена.

Пляни будівлі

Простора будівля має кілька приміщень, які повинні задовольнити всі вимоги, які ставлять до неї організації, що її будують та потреби українського громадянства Едмонтону.

З південного боку є збудована модерна спортова заля розміром 52x82 стопи, а поруч є чоловіча та жіноча одягальні, туалети, а за ними сім просторих приміщень - кляс для виховної праці. Відтак є світлиця та бібліотека, що займає 980 квадратових стіп. Ця частина є призначена для виховання молоді та для спорту. З південного боку будівлі є велика імпрезова заля, величиною 1130 стіп, а поруч жіноча та чоловіча ґардероби, дальше простора кухня та кафетерія, що займає поверхню 693 стіп. На схід від головної залі є мешкання керівника будинку, величиною 110 стіп. А відтак йдуть світлиця для членів, заля для засідань, доповідей та невеликих прийнять. Від входу вздовж головної залі тягнеться широкий вестібюл. Посередині, між обома крилами будинку є просторе місце на цвітники та водограй. Цілий комплекс будови охоплює площу величиною 27,000 квадратових стіп. То одна з найбільших й найбільш імпозантних, якщо загалом ненайбільша, з українських будівель у Канаді, а може й на цілому північно-американському континенті. Так дирекція Дому молоді, як і будівничий п. І. Суліський докладають усіх зусиль, щоб Дім молоді був солідно збудований та відповідно викінчений в середині. В розмові з автором цих рядків п. І. Суліський заявив, що йому ще ніколи в часі його будови, а він мав їх багато, не залежало на солідному вибудуванні будинку так, як при цій будові. Цей дім має виявити перед нашими співгромадянами інших національностей, що ми свідомий і культурний народ.

Наш будівничий п. Іван Суліський є уроженцем Зеленого Рогу, біля Уманя в Україні. До Канади прибув у 1930-ому році в часі великого голоду в Україні. Він зразу фармував у Редвей, а в 1957-ому році оснував будівельне підприємство, яке веде й досі. Він знаний сьогодні серед своїх співгромадян-канадців, як „чесний фармер" у будівництві. Серед українських будівельників він вибився на передове місце, що йому й зовсім слушно належить, бо він є чесний і совісний будівничий.

Якщо йдеться про будову Дому молоді, то дирекція старалася затруднити при будові передусім українські підприємства. Крім українського архітекта та українського будівничого, устаткування та крісла для Дому молоді виготовляє українська фірма „Вестерн кебінет", а й позичку на покриття дальших коштів будови затягнено в українській кредитівці. Усі, з важким трудом здобуті на будову гроші, підуть в руки українських підприємців.

Дирекція будови Дому молоді звертається з закликом до української патріотичної громади в Канаді: **Допоможіть нам збудувати Дім молоді й завершити його будову. Складайте пожертви на будову Дому молоді!**

Досі українська громада гарно відгукнулася на наші дотеперішні заклики. Віримо, що так само щиро відгукнеться й на наш теперішній заклик. До вікриття Дому залишилося вже небагато часу. Тому просимо спішитися з вашими пожертвами.

Імена жертводавців, які вплатять на фонд будови Дому 500,00 долярів, будуть поміщені на металевій таблиці, на почесному місці в Домі молоді. Жертводавці менших сум будуть поміщені на окремому списку.

Пожертви на Дім молоді просимо слати на адресу фінансового референта на адресу: п. **А.** Лесів, 12847 - 108 стріт, Едмонтон, телефон: 475-8228.

При цій нагоді варто завважити, що поруч Дому молоді є окрема площа поверхнено трьох акрів. Цю площу можна би продати й здобути потрібні фонди для будови Дому молоді. Одначе цю площу варто б задержати для українських потреб — культурних чи економічних цілей. Щоб її задержати, треба би знайти фонди на покриття решти коштів будови. Будівничий п. І. Суліський звертався кілька разів до дирекції Дому з закликом, щоб цеї площі не продавати чужим, а задержати її для українських потреб. Якщо площу продамо чужим, то вона для нас пропаде. Одиноким способом задержати площу, було б випустити довжні листи („дебенчерс"), що їх розкупили б свідомі українці, яким відтак сплачено би довжні листи з відповідними відсотками. Але тут справа за українською громадою Едмонтону. Якщо українська громада вважатиме, що сусідню площу варто задержати й допоможе нам закупном довжних листів, то цю справу вдасться зреалізувати й в той спосіб збережемо для української громади цю площу. Та, покищо, на першому пляні є справа докінчення будови Дому молоді. И тому ми просимо жертвенну українську громаду прийти нам з допомогою своїми щедрими пожертвами. Пожертви на виховання нашої молоді повернуться нам сторицею.

Дирекція Дому молоді

ГАЗЕТА „ТАЙМС" ПРО НОВІ СУДОВІ ПРОЦЕСИ НА УКРАЇНІ

Олександер МАЙ

В лондонській газеті „Таймс" надруковано статтю про останні судові процеси в справах інакшедумаючих в Україні. Автор статті — англійський вчений, відомий й спеціяліст в совєтських справах Пітер Редеуей.

На трьох судових процесах, про які йтиме мова, підсудних обвинувачено в антисовєтській агітації та пропаганді, — пише Пітер Редеуей. Їх обвинувачено як авторів і розповсюджувачів текстів Самвидаву. Судові процеси над Іваном Світличним, його сестрою Надією та Євгеном Сверстюком відбувалися при закритих дверях, хоч юридично це нічим не виправдано.

Під час слідства, яке тривало цілий рік, обвинувачених тримали в тюремних камерах-одиночках. За цей рік, — пише автор статті, — в офіційній пресі Української ССР з'явилося багато матеріялів, надрукованих з метою мобілізувати громадську думку республіки проти обвинувачених. Не зважаючи на всі зусилля співробітників КГБ, їм, імовірно, не вдалося змусити обвинувачених зректися своїх переконань. Іван і Надія Світличні, а також Євген Сверстюк були видавцями „Українського вісника", аналогічного „Хронике текущих событий".

Суд над ними, проведений за закритими дверима, пояснюється, мабуть, тим, що вони відмовилися покаятися перед народом за свою діяльність, — пише Пітер Редеуей. Найсуворіший вирок винесено Іванові Світличному: сім років таборів суворого режиму та п'ять років заслання. Автор статті подає ряд біографічних відомостей про Світличного. Йому сорок три роки. Киянин. За фахом Іван Світличний літературний критик. 1962 року він виступив з критикою доктрини „соціялістичного реалізму" в літературі, по трьох роках після того його заарештовано в справі передачі за кордон щоденника померлого поета Василя Симоненка. Вісім місяців Світличного тримали в тюрмі без суду. За цей час у Києві та інших містах України відбулася ціла серія політичних процесів.

Після тюремного ув'язнення Світличний написав передмову до самвидавського збірника документів про судові переслідування на Україні. Вдруге його заарештовано кількома роками пізніше — 1972 року. Як пише Пітер Редеуей, одночасно зі Світличним судили ще одного українського літературного критика Євгена Сверстюка, якого засуджено до п'яти років таборів суворого режиму. Сверстюкові тепер сорок чотири роки. До обвинувачення в політичному інакшедуманні його статті часто друкувалися в офіційній совєтській пресі. Так було до середини шістдесятих років. Відтоді йому перетято шлях до газети та журналів. Про вирок, винесений в справі Євгена Сверстюка, ходять різні чутки. Французька газета „Монд" повідомила, що Сверстюка засуджено так само, як і Світличного, тобто на сім років таборів та п'ять років заслання.

Пітер Редеуей пише в газеті „Таймс", що Сверстюка засуджено до п'яти років таборів суворого режиму. Поки що невідомо, яка версія правдива, бо в совєтській пресі не було жодних повідомлень про вироки, винесені Світличному та його сестрі Надії і Євгенові Сверстюкові. Щодо вироку, винесеного Надії Світличній, розходжень немає: і „Таймс", і „Монд" твердять, що вона засуджена до чотирьох років таборів. Чоловік Світличної — Данило Шумук, який надрукував у самвидаві свої мемуари, перебуває в таборі з минулого року; його засуджено до десяти років. Доньку Данила Шумука і Надії Світличної, що залишилась сиротою при живих батьках, спочатку віддали до дитячого будинку. Згодом родичі матері забрали дівчинку до себе.

Віра Вовк гостем книголюбів

М. КЕЙВАН

У липні ц.р. гостила в Едмонтоні відома українська поетка й письменниця Віра Вовк, якої справжнє прізвище — д-р Віра Селянська. Живе вона постійно у Бразилії, де викладає порівняльну літературу на університеті у Ріо де Жанейро. В Едмонтоні Віра Вовк не вперше, бо у 1964 р. УНО влаштувало було їй та поетці Ніні Мудрик-Мриц дуже вдалу літературну вечірку. Хоч цим разом письменниця пряїхала у відвідини до родини й хоч вакаційна пора не сприяє імпрезам, все ж таки у розмові зі мною вона висловила бажаня зустрінутися з гуртком книголюбів. Тому я нашвидкоруч запросила присутніх в Едмонтоні членок гуртка на зустріч з Вірою Вовк, що відбулася у нашому домі у суботу, 28 липня. Крім книголюбів було кілька гостей, в тому одна гостя з України, й одна з Чікаго.

Зустріч була подумана, як інтимна літературна вечірка. Господиня представила гостю, підкресливши її багатогрань літературну діяльність. Крім поезії та прози, Віра Вовк займається перекладами з чужих мов (французька, німецька, португальська) на українську, теж з української мови на португальську. Її працю у цій останній ділянці можна назвати піонерською, бо досі творів українських письменників на португальську мову ніхто не перекладав.

Треба зразу сказати, що едмонтонські книголюби трохи обзнайомлені з творчістю Віри Вовк. У списку творів, що їх ми обговорювали на наших сходинах, є „Духи та дервіші" Віри Вовк, повість, що дістала першу нагороду на літературному конкурсі у Чікаго у 1956 р. У списку є теж „Благовіщення" П. Кльоделя у перекладі Віри Вовк. Дехто з пань знає її поезії, хоч на своїх сходинах ми поезій не обговорюємо.

Якраз тому всіх нас врадувало, що Віра Вовк на зміст свого виступу вибрала поезії, переклади з Рільке і власні вірші. Переклади Рільке, надруковані в останньому збірнику „Слова" справді майстерні. Їх треба зачислити до найбільше вдалих українських перекладів цього німецького поета, що має особливе щастя до українських перекладів. Переклади поезії — то важча справа, ніж може видаватися на перший погляд і тільки добрий поет може бути добрим перекладачем чужої поезії.

З власної творчости Віра Вовк читала вірші, надруковані у її останній збірці „Каппа Хреста" („каппа" це назва одної з найяскравіших зірок у сузірю Південого Хреста). Цими віршами на гуцульські мотиви вона прямо очарувала всіх присутніх. Можна подивляти, як живою залишилася у душі поетки чарівна гуцульщина, де вона провела дитинство і яку покинула в часі другої світової війни. Зокрема довша поезія „Черемош" так подобалася паням, що на загальне бажання Віра Вовк читала її двічі.

Коли авторка закінчила читання, почалася свобідна гутірка на тему перечитаного та літературної творчости письменниці взагалі. До поетичної вечірки господиня додала трахи прози у формі скромної перекуски.

Пізно ввечір розійшлися пані домів, задоволені, що мали нагоду хоч на кілька годин відірватися від буднів та провести час у сфері поезії. Віримо, що й Віра Вовк була задоволена своїми, хоч нечисленними, зате дуже уважними та захопленими слухачами.

Всіх читачів „Українських Вістей" хочу потішити вісткою, що письменниця запланувала на зиму літературне турне по Північній Америці й що зовсім певно відвідає також Едмонтон з публічною літературною вечіркою.

► **Після 150 років на** одному з Курильських островів на совєтській території над Тихим океаном вибух знову вулькан, викидаючи ляву й попіл. Мешканців сусідних осель евакуовано в безпечне місце.

► **Англія дала** незалежність Багамським островам, які досі були під англійським володінням. На понад 700 малих островах живе 185,000 мешканців. Англія буде й далі допомагати Багамським островам фінансово.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Понеділок, 13-го серпня:

Сходини Т-ва Українських пенсіонерів в год. 8 вечір в УНДомі. Нових членів радо вітаємо.

* * *

Субота, 18 серпня:

о год. 7-ій веч. сходини гурт ка книголюбів у п. О. Манастирської, 10953 - 122 вул.

БУДИНОК ДОМУ МОЛОДІ В ЕДМОНТОНІ В ЧАСІ БУДОВИ.
фото: „Алберта студіо"

ЦЕРКВА ВІДВІДИН ЄЛИСАВЕТИ В АЙН КАРЕМ. НА ФРОНТОВІЙ стіні картина, яка зображує подорож Божої Матері до Айн Карем.

ЇДЕМО НА ПРОЩУ

НИЗКА ВРАЖЕНЬ З ПОДОРОЖІ ДО СВЯТИХ МІСЦЬ

о. М. СОПУЛЯК

ГОРІШНА ЦЕРКВА ВІДВІДИН

Ми всі оглянули долішню церкву, напилися води, хто хотів набрав ще в пляшку до дому; всі сфотографувалися біля криниці й о. францісканин запросив нас оглянути горішню церкву Відвидин.

Звичай будувати подвійну, чи радше поверхову церкву, завівся за часів хрестоносців. Над пам'ятним місцем чи печерою, чи перед ними, будували церкву, а над нею будували другу більшу церкву. Кругом церкви будовано ще інші будинки, як мешкання для священиків та лицарів-хрестоносців, різні склади і, очевидно, ще мури-укріплення тощо. До горішної церкви відвидин є два входи: одні давні стрімкі сходи ведуть на гору із долішної церкви, а другі, дещо вигідніші, з подвір'я. Ми всі рішаємося йти сходами з подвір'я, бо з них маємо чудовий вид на цілу долину. Входимо поволі до церкви. Церква розмальована дуже гарно й з великим смаком. Підлога викладена камінчиками - мозаїкою, яка зображує різні символи, які дуже добре гармонізують із символами за престолом. Престіл зроблений із гарного кольорового каменя-ониксу, а середина престолу виготовлена з коштовного італійського карарського мармуру, викладеного мозаїкою, що представляє: виноград, колосся, оленя, птахів — усе церковні символи, зображені в природних красках. Все те кунштовна мистецька робота. Над престолом на стіні гарні викінчені тафлі з югослов'янського дуба. На стінах мистецькі образи, що нагадують в стилі дещо картини Фра Анджеліко. Ціла церква не дуже велика, але викінчена з великим смаком й удержана в одному стилі, чого не можна сказати про багато церков у Святій Землі. В деяких церквах прочане старалися причинитися до прикраси одного чи другого Святого Місця своєю іконою, чи лямпадою, що не завжди достосовувалися до даного місця та образів, чи лямпад, що там уже були.

Поруч церкви є скромні чернечі келії, в яких тепер живе лише двох черців. І отці францісканe відчувають недостачу священиків, як це є і в цілому світі. Вправді з Еспанії та Італії ще приїздить чимало священиків та черців-братів, але й вже не так багато, як колись, що могли заповнити всі келії в усіх францісканських манастирях у Святій Землі. Запитаний про священиків мій добрий знайомий о. францісканин-настоятель гостинниці Каза Нова, відповів, що й у них багато священиків та братчиків полишало манастир, але не так багато, як в інших чинах... Через те і в церкві-манастирі Відвідин живе лише двох черців й то один поїхав кудись із душпастирською послугою, а в обителі залишився лише один.

Вкінці сходимо до долішної частини будинку-підвалу. Він збудований хрестоносцями як справжня твердиня. Стіни то солідний мур, широкий на понад 12 стіп з маленькими отворами-стрільницями. В тому часі кожний будинок хрестоносців будовано як твердиню, з якої можна б було відбивати напади мусулман, що зайняли були передтим Святу Землю й не хотіли її легко віддати християнським завойовникам хрестоносцям. Під стіною стоїть ще якась велика бочка із шрубою на верху. Питаюся, що це є. Чернець відповідає, що це є праса до витискання соку з винограду, з чого відтак роблено вино. Праса залишилася ще з часів хрестоносців. Мусулмане, які господарили в будинках церкви Відвідин протягом двох сторіч, не користувалися бочкою до роблення вина, бо вони вина не п'ють. Тому бочка залишилася й досі як пам'ятка давих часів. А вино є з чого робити, бо кругом горба, що на ньому збудована церква Відвідин, повно виноградників, що вгинаються під вагою доспілого винограду. Питаюся нашого провідника о. францісканина, чи вони роблять вино. Сміється й відповідає, що колись робили, як було їх багато. Але тепер нема кому робити. Та їм приносять вино їхні добрі сусіди й приятелі-араби-християне, які мають виноградники й роблять добре вино.

В міжчасі наші прочане почали вибирати собі пам'ятки, що були розкладені на столах в підвалі. Поза світлинами із таблиць з піснею „Величить душа моя Господа" та деякими світлинами з церкви, там були звичайні пам'ятки, що їх можна купити в кожній крамниці в кожному Святому місці у Святій Землі. Вервиці з зерняток оливи, хрестики з оливного дерева, деякі медалики, картки з важніших місць Святої Землі — то звичайні речі, що їх пропонують у кожному Святому Місці. Ці речі пропонував й нашим прочанам і наш о. францісканин. Але може тому, що він говорив по словацьки, тобто мовою, яку наші прочане досить добре розуміли, з нього купували багато, тимбільше, що він постійно підкреслював, що числить нижчу ціну, бо українці-прочане не бувають часто в церкві Відвідин. Врешті всі покупили, що хотіли, або бодай мені й Джорджові так здавалося й ми почали поволі запрошувати наших прочан до виходу. Один за одним вони виходили з підвалу-фортеці церкви Відвідин, переходили через подвір'я та гарну залізну браму й сходили в долину до автобусу. Врешті вийшли всі. Ми попрощалися щиро із вічливим словацьким францісканином, який відпровадив нас аж до брами, кинули оком в гарну долину, порослу зеленими деревами й кущами й, минувши російський жіночий манастир, дійшли до автобусу. Наші прочане вже сиділи в автобусі, ділилися враженнями з відвідин у чепурній церкві та показували закуплені пам'ятки. Джордж встав й переглянув, чи всі є й тоді запитався своїм постійним: „Сі є?" Йому відповіли, що всі. Я дав знак нашому водієві автобусу й автобус рушив у дорогу до Єрусалиму...

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ

Кошториси даром

З ФАБРИКИ ДО ВАС

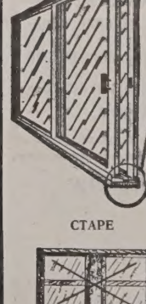

Похиле підвіконня включує:

— вінилеву щілину (не допускає морозу)

— система для пересування ніколи не справляє клопоту

Ми можемо прикрасити Ваш дім цими чудовими дверми „Супрім" до патіо

СТАРЕ НОВЕ

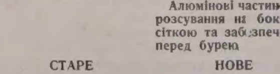

Алюмінові частини до розсування на боки зі сіткою та забезпечення перед бурею

СТАРЕ НОВЕ

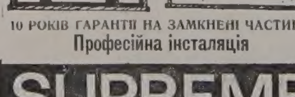

10 РОКІВ ГАРАНТІЇ НА ЗАМКНЕНІ ЧАСТИНИ

Професійна інсталяція

SUPREME WINDOWS LTD

Office 484-5684, Evenings 482-2511, 16935 - 110 Ave.

Помер інж. архітект Микола Фляк

У четвер, 22 березня 1973 року помер в Едмонтоні в 73-ому р. життя, по важкій і довгій недузі, заслужений громадянин і суспільний діяч інженер архітект Микола Фляк. Кожний, хто знав бижче інж. Миколу Фляка, може з певністю повторити: „Не кількість прожитих днів творить вартість життя, а якість виконаного за ці дні" (Ле Бон). Тому й варто простежити многогранну діяльність його життя.

бл. п. інж. Микола Фляк

Микола Фляк народився 9 грудня 1899 року в Сущиці Риковій у Старосамбірщині. Батьки його: Михайло і Пелагія з Топільницьких післали свого сина спершу до народної школи в рідному селі, пізніше до Старого Самбора. До гімназії з польською мовою навчання ходив М. Фляк в Самборі від 1911 до 1918 року. З вибухом світової війни та в наслідок боїв у Самбірщині його навчання в гімназії було хвилево перерване. Наскрізь українська родинна атмосфера, наполеглива самоосвітня праця з ділянки української історії та літератури й активна участь в організації української молоді „Пласт" оформили українську національну свідомість тоді ще молодого Миколи. Тимто воєнні події викликали в ньому бажання використати перерву в гімназійній науці і навчитися орудувати крісом та скорострілом. Це придалося йому підчас польсько-українських боїв у Самборі та в окрузі в листопаді 1918 року. Самбір був одиноким містом у Східній Галичині на схід від Сяну, що опинився хвилево в руках поляків. Молодий учень М. Фляк перший з товаришем розброїв кількох австрійських вояків на залізничій станції в Самборі, придбав ши в цей спосіб 6 крісів. Пізніше разом з 30 добровольцями, на шляху Самбір-Львів, обсадив найближчу станцію Калинів і розброївши польського начальника станції, перешкодив полякам поширити владу. Повернувши до Самбора, добровольці під його проводом, на приказ сотн. Маційовича, обсадили вікна домів довкруги ринку і примусили поляків скласти зброю. Два дні пізніше молодий Микола опинився вже на фронті в селі Березові. В боях під Хировом, відбиваючи противнаступ поляків, перестояв 3 години в зимній воді потока, що впадає до річки Стриж і відморозив собі обі ноги так, що лікар наказав їх ампутувати, щоб рятувати його життя.

Проте його батько, який був санітером при австрійській армії, не дозволив на цю операцію, забрав сина до дому і сам його вилікував. Ця подія спричинила те, що військово-лікарська комісія признала Миколу вже нездібним до дальшої військової служби. Тому з початком 1919 р. він вернувся до 7-ої кляси, тепер уже української державної гімназії в Самборі. Однак його навчання знову скоро було перерване наглим наступом польської армії та змусило його переїхати до Копичинець. Там повітова команда приділила М. Фляка до охорони державної друкарні, що виготовляла державні документи, в тому і гроші-банкноти УНР. Разом з цією друкарнею опинився він уже в червні в Кам'янці Подільському, де перебував аж до кінця серпня 1919 року. У вільних хвилинах ходив слухати викладів з української мови та літератури в Кам'янецькому університеті, захоплюючись викладами проф. М. Драй-Хмари, тоді вже відомого поета і літературознавця, який в тому часі був професором української мови і літератури. Однак скоро став старшиною для спеціяльних доручень у штабі тила (запілля) Дієвої Армії УНР; його дальший похід зі штабом був через Рахня — Могилів — Ушиці — Проскурів. А коли врешті зломив його тиф, молодого старшину спершу возили на возі, а під Проскуровом залишили його під опікою селянки, бо в лікарнях не було місця. Видужавши, М. Фляк пішов пішки в напрямі Галичини. В Тернополі заарештували його поляки і відставили до табору полонених, у школі ім. А. Міцкевича. В цьому таборі згинуло около 400 українських вояків і старшин. Однак М. Фляк, на основі документів з армії УНР, дочекавшися звільнення з полону в половині січня 1920 року, повернувся до своїх батьків у Сущиці Риковій. В скорому часі він переїхав до Перемишля, де в українській державній гімназії, закінчив навчання з 7—8-ої кляси, та склав іспит зрілости.

По закінченні гімназії, М. Фляка приняли до академії світової торгівлі у Відні. Тому одначе, що відмовлено йому пашпорту на виїзд з Польщі, він був змушений скласти іспит на учителя в учительській семінарії, щоб в цей спосіб заробляти на життя. Аж в 1921 році вдалося йому почати студії в політехніці у Львові. Проте деканат почав робити йому такі перешкоди, що спонукали його вже в 1922 році виїхати до Данцігу. Там по 5-ти роках студій в політехніці, 20 жовтня 1927 року М. Фляк дістав диплом інженера архітекта. В поворотній дорозі до дому, поляки заарештували його в Тчеві тому, що не зголосився до військової служби в польському війську. По перешколі в 6-тій карній компанії 63 полку піхоти в Торуню, врешті його звільнили з категорією „Е", себто як нездібного до військової служби. Але так склалося, що по звільненні з війська, він почав працювати в міській управі Торуня як архітект. Там він був автором проєкту великої робітничої колонії на Мокрім, що складалася з 7-ох кількаповерхових будинків. Закінчивши згаданий проєкт, він дістав працю як районовий архітект на повіти поставський і дзісненський на Віленщині. Всі заходи дістати працю в Галичині були безуспішні. Тому від 1929 року до 1931 М. Фляк працював в міській управі Пйотркова Трибунальського начальником технічно-будівельного відділу і наймолодшим членом управи міста, де вкінці відкрив теж там своє власне підприємство. В Пйотркові пізнав М. Фляк свою майбутню дружину Марію з Ватманів Черненко, з якою пізніше одружився. Переїхавши до Лєшна, працював як викладач фахових предметів у державній школі будівництва від 1931 до 1938 року. В тому часі він опрацював дві книги, що стали посібниками технічних шкіл у Польщі: в 1935 році, „Історію античної архітектури", а в 1936 році, „Уряджения технічне в будинках". В жовтні 1938 р. міністерство перенесло його до будівельного ліцею в Торуню, де він викладав архітектуру аж до вибуху другої світової війни. З приходом німців працював у міській управі Торуня над реконструкцією будинку, в якому народився відомий астроном М. Коперник. За дозволом міністерства освіти в Берліні інж. М. Фляк мав почати 15 травня 1942 році виклади архітектури в технічному інституті (колишній політехніці) у Львові, але шкільна рада призначила його директором Промислової школи в Коломиї.

Переїхавши з родиною до Коломиї, інж. Фляк так всебічно розбудував цю школу, що відкрив в ній навчання з 14-ти родів ремесла включно з будівництвом. Ця школа побільшилася за два роки з 37-ох до 799-ох учнів. Найважливішим досягненням було те, що учнів з виказками цієї школи вдавалось рятувати від вивозу на роботи до Німеччини і так зберігалась українська міська, головно селянська молодь, здобуваючи водночас професію.

З наближенням фронтових дій до Коломиї в половині 1944 р. інж. М. Фляк виїхав з родиною спершу до Торуня, пізніше до Відня і Феклябруку, а врешті до Зальцбургу, де по приході американських військ в цю частину Австрії, він відкрив своє власне будівельне підприємство. Деякий час він очолював теж у Зальцбургу Український допомоговий комітет. У травні 1950 року, він разом з дружиною і дочкою Марією виїхав до Едмонтону, де спершу працював будівельним підприємцем. В тому часі збудував підвал церкви св. Евхаристії в північному Едмонтоні. В 1951 р. почав працювати як архітект у провінційному департаменті публічних робіт, де залишився аж до своєї емеритури в 1965 році. Водночас він далі працював як архітект у власному бюрі. Крім багатьох проєктів для департаменту публічних робіт Алберти, треба відмітити ці його проєкти, за якими збудовано будинки для вжитку українського суспільства, як ось: Рідна школа при церкві св. Юрія Побідоносця в Едмонтоні з добудівкою церкви і новим приходством при цій церкві; Українські католицькі церкви: в Калгарах, в Ту-Гилс і в Боневил. Крім цього він залишив пляни ще незбудованих церков в інших осередках українського поселення Алберти; православні церкви: в Спеден і в Едмонтоні — св. Варвари; школа в Боневил. З багатьох інших будов треба відміти головно такі: німецька церква в селянському стилі в південному Едмонтоні; церква моравського обряду в Едмонтоні; велика медична клініка д-ра Вайнльоса та інші великі будинки-апартаменти в Едмонтоні.

Не можна проминути також цього факту, що інж. М. Фляк зорганізував безплатний креслярський курс в Едмонтоні, по закінченні якого деякі випусники знайшли собі професійну працю в урядових установах як креслярі. Крім цього він сам через 3 роки викладав на вечірних курсах в Технічній школі Едмонтону (НЕЙТ).

Інж. М. Фляк не жалував свого часу також і на громадську роботу, будучи кілька разів членом управи відділу КУК в Едмонтоні, представником через чотири роки „Енциклапедії Українознавства", поширюючи та приєднуючи для неї багато нових передплатників. М. Фляк був загальновідомою і діяльною людиною, головно зацікавлений справами українського шкільництва та обороною прав української мови в міських школах.

З оснуванням Шкільної ради при відділі КУК в Едмонтоні 1969 року, він став її головою і завдяки своїй невичерпній енергії, наполегливим заходам та постійними інтервенціями добився того, що навчання української мови введено в 13-ох державних школах Едмонтону. За його невтомним старанням введено теж навчання „Українського курсу 30" в позаочних державних курсах, т.зв. кореспонденційною методою, без якого українські курси „10" і „20" не мали значення, бо університет не визнавав їх, а тільки курс „30". Щоб вплинути на зацікавлення студіями української мови, він відвідував кількакратно осередки українського поселення в Алберті. Він також вложив багато зусиль, щоб підшукати Курсам українознавства ім. Івана Франка в Едмонтоні в 1956 р., дві кляси в Алберта Коледж і в початках допомагав фінансово, отже допоміг Курсам розбудуватись. Як було необхідним і мав вільний час то сам також викладав на тих курсах.

Інж. М. Фляк був членом НТШ, Українського Клюбу професіоналістів і промисловців (Бізнесменів) та основником Т-ва Бойківщина. Про Бойківщину, а головно Самбірщину, написав він багато розвідок і статтей, які друкувалися в українській пресі Канади. Він також був співвидавцем книжки „Українські піонери в Алберті". На сторінках „УВ" була поміщена його цінна розвідка про уродженця Самбірщини п.н. „Сагайдачний як політик і геніяльний полководець". Інж. М. Фляк був теж засновником Осередку українського публічно-наукового інституту в Едмонтоні і кількакратним головою того Осередку та членом Головної дирекції того ж Інституту. Працюючи віддано на полі поширювання прав ди про Україну, він написав багато меморандумів, листів та спростувань, які він висилав на різні адреси, як лише довідався, що звідтам походять тенденційні і неправдиві інформації про Україну. Разом він вислав понад 60 праць, які спростовували неточні твердження та опрокидували неправдиві історичні відомості про Україну в чужомовних наукових виданнях англійською, німецькою та польською мовами.

Найбільшим досягненням на терені Едмонтону було перевидавання шкільного підручника „Ауер Юропіен Геретидж" з наведенням уступів з англомовної „Енциклопедії Українознавства" та усунення зі шкіл підручника „Стові оф Нейшенс", в яких найбільше було неправдивих інформацій про Україну і з яких досі учились наші діти по канадських державних школах. Зокрема, як голова Осередку УПНІ в Едмонтоні, інж. М. Фляк вклав багато праці у підготовку перекладу на англійську мову книжки С. Гольдельмана „Жидівська національна автономія в Україні 1917-1929", яку видав Український публістично-науковий інститут.

Інж. М. Фляк втішався глибокою пошаною тих, що ближче його знали. В 1967 році з нагоди святкування сторіччя Канади, відділ Комітету Українців Канади в Едмонтоні відзначив його заслуги грамотою пошани. А 4 жовтня 1970 року по його доповіді н.т. „Боронім правду про Україну" на прилюдній науковій сесії Осередку НТШ в Едмонтоні, відбулася в його пошану та з нагоди його 70-річчя публічна вечеря з участю Владики Андрея, о. синкела В. Лаби та представників українських організацій міста Едмонтону, які висловили йому признаня і подяку за жертвенну працю для українського суспільства та передали дар з цього приводу. В час важкої його недуги, 29 лютого 1972 року знову зібралися представники українських організацій в його домі та вручили йому від централі КУК Шевченківську медалю та грамоту в доказ вдячности за його довголітню працю та заслуги для української спільноти в Канаді.

В похоронних відправах у п'ятницю, 23 березня 1973 року взяв участь Владика Ніл у сослуженні оо. парохів: почесного крилошанина В. Тарнавського та о. митропол. радника В. Чопея. Владика Ніл попращав покійного сердечними словами. А підчас заупокійної Літургії в церкві св. Юрія Побідоносця, в суботу 24 березня, зворушливе слово виголосив о. парох В. Тарнавський. На цвинтарі св. Михаїла пращали покійного Миколу Фляка о. митр. радник В. Чопей від комбатантів УГА, п. Д. Прокоп від Т-ва Українських Піонерів і п. адв. П. Саварин від родини та всього українського громадянства. Його могила виросла поруч могили його дорогої дружини, яку він поховав ще 1968 року. Інж. М. Фляк полишив дочку Марію Фляк, пасербницю Олександру Лисяк-Рудницьку, пасерба Юрія Черненка та брата Івана Фляка. Всі вони живуть в Едмонтоні. В Україні залишив двох братів, Михайла і Володимира та дві сестри Ефрозину та Катерину. Нехай вільна канадська земля буде йому легкою, а пам'ять про нього переходить з роду в рід. В.І.П.

М. Х.

Річна передплата „УВ" – тільки $6.00

Styles Denture Clinic

C. H. STYLES,

Certified Dental Mechanic

10128 - 100 St., Edmonton

806 McLeod Bldg. — 424-9645

У двадцять-річчя смерти Романа Кремара

В. Ю. Кисілевський

Пам'ять людська дуже коротка. Коли мине яких двайцять-трийцять літ, особа яка ще недавно відігравала навіть небуденну ролю, попадає в забуття. Не повинно так бути. Треба зберігати пам'ять не тільки самих визначних поетів, державних мужів, науковців, але й менше знатних людей, які всетаки чимось визначилися в їхньому житті. Оден з таких, нині для молодої ґенерації вже майже забутий, то Роман Кремар (Михайло Солодуха), який в лютому 1886 р. прийшов на світ і саме двайцять років тому, 13 січня 1953 р. помер і був з військовими почестями похований з української катедри св. Йосафата в Едмонтоні.

„Українські Вісті" (з дня 19-го січня 1953 р.) подали коротеньку посмертну згадку про нього, із сумним закінченням. „В Едмонтоні помер минулого тижня Роман Кремар, відомий старшій ґенерації з його громадської діяльности в роках 1910 — 1920. Він був редактором „Канадійського Русина" у Вінніпеґу й редактором Едмонтонських „Новин" . . . По першій світовій війні відійшов від громадського життя і помер забутим".

Не маю наміру переповідати біографії Романа Кремара як журналіста, видавця „Новин", чи редактора „Канадійського Русина". То вже зробив основно д-р М. Марунчак у своїх історичних студіях про українців в Канаді. Хочу тільки звернути увагу на другу сторінку діяльности Романа Кремара, про яку український загал дуже мало, або й зовсім не знає.

Переглядаючи в Державному Ахіві матеріяли до плянованої історії участи канадських українців у першій світовій війні, натрапив я під роками 1916-18 на цікаві документи, в яких часто згадується ім'я Романа Кремара в дуже прихильному тоні. Наведу кілька уривків з тих документів (основніше, з поданням оригінальних текстів документів, будуть друковані в плянованій історії).

Коли літом 1914 року розпочалася перша світова війна, Канада брала в ній активну участь по стороні Великої Британії й Франції, проти Німеччини і Австрії. Военний ентузіязм, який захопив канадців (головно британського походження) й викликав теж ворожі виступи проти канадців, які походили з Австрії, без ріжниці їхнього походження й без провірення їхнього відношення до Австрії. Почалися теж виступи проти українців, яких через те, що вони походили з Австрії, уважали „чужинецькими ворогами" („енемі еліенс"). Ці виступи були спричинені цілковитим незнанням історії українців, які покидали батьківську землю, щоби звільнитися від переслідувань, понижень й економічної біди й шукати кращої долі у вільній Канаді.

Коли в грудні 1916 р. загостив до Едмонтону прем'єр-міністер Сер Роберт Л. Борден, Роман Кремар з другими провідними українцями склали депутацію, щоби передати йому меморіял, в якому вони пояснювали, хто є українці й заявили бажання, щоби військові власті не ставили українцям перепон вступати до канадської армії так, як це тепер роблять. Головним речником депутації був Роман Кремар і він зробив на Сер Роберта Бордена дуже прихильне враження. Прем'єр міністер обіцяв передати бажання депутації міністрови міліції й краєвої оборони з його особистими рекомендаціями. В кілька днів опісля (21 грудня 1916) приватний секретар міністра міліції, капітан Е. Брістол, зладив для свого міністра докладний звіт з меморанда, переданого прем'єрови українцями в Едмонтоні й з опініями Сер Роберта Бордена. Для інформації подам кілька уривків з того звіту:

„Мемо до Дост. Міністра Міліції і Краєвої Оборони, Оттава 21 грудня 1916."

„Дня 13 грудня 1916 Прем'єр-Міністер прийняв в Едмонтоні депутацію русинів у справі набору „русинів" або „українців" до канадських військових сил. Прем'єр-міністер каже, що він виніс дуже прихильне враження з того побачення.

„. . . (В петиції кажеться далі, що) русини або українці походять з австрійських провінцій Галичини, Буковини, Північної Угорщини й Полудневої Росії. Вони належать до великої родини славян і . . . вони мають велике бажання боротися в рядах канадської армії проти Центральних Держав, які наміряють відновити Польське Королівство під німецько-австрійським протекторатом і влучити в нього українські землі, проти чого українці всіми силами будуть боротися.

„Біля 10,000 українців, які живуть у західних провінціях Канади, бажали б вступити до канадської армії. Їх число значно збільшилося б, коли було б дозволено вступати до армії також американським українцям."

„До тепер, коли хто з українців зголошувався до війська, то щоби був прийнятий, мусів подавати „Росія" або „Канада" а не Україна, як місце народження. Тому українці бажають, щоби їм було дозволено при зголошенню до армії, подавати, що вони українського походження, або що вони є канадці. Українці бажали б, коли це буде можливе, щоби були створені осібні українські відділи в канадській армії."

„Головний представник петиції, п. Роман Кремар є визначним українцем Едмонтону і зробив на прем'єр-міністра дуже добре враження. Він пропонував зробити все, що буде в його силах, щоби допомогти в організації набору вояків і приготовить до цього осібну схему.

„Прем'єр міністер пропонує, щоби всі перешкоди в приниманню русинів (до армії), які тепер існують, були усунені..."

Міністер міліції 22 грудня 1916 потвердив одержання листа і копію петиції українців, яку передав Роман Кремар, і обіцяв зробити усе можливе, щоби усунути перешкоди принимання українців до канадської армії.

Не всі військові круги поділяли опінію прем'єр-міністра. Тяжко було відразу перебороти упередження до „австріяків", без огляду на те, хто вони не були б. На пропозицію міністра міліції створити осібний „Рутініян Констракшен Баталйон", полк. Дж. Мекдоналд, командант 13-ої Військової Округи (Калгари), вправді погодився, але додав теж (в листі з 2 січня 1917):

„Я не бажав би командувати на полі бою частиною, в якій находилися б ворожі чужинці („енемі еліенс"), з яких хтонебудь міг би бути тайним ворожим шпигуном."

Дня 26 лютого 1917 міністерство міліції дало апробату на формування окремої „Рутініян Форестрі Компані", яка мала б складатися з трьох старшин і 125 рядовиків. Роман Крамер офірував свої услуги у формуванні цеї сотні і, щоб мати військовий престіж, був принятий до 101-го Полку (Едмонтон) Канад. Експедиційного Корпусу. Вкоротці опісля його піднесено до степеня лефтенанта і приділено до твореної „Рутенської Лісної Компанії" (Приказ з дня 6 березня 1917 р.). Він став заступником команданта сотні, капітана Л. Е. Гейнса.

В місяць опісля сотня начислювала 140 охотників, але сподівання Кремара осягнути 10,000 українських добровольців не здійснилися. В листі з дня 9 червня 1917 полк. Мекдоналд писав до Оттави:

„Рутенці які зголосилися (до Рутеніян Форестрі Компані), не виказують великого ентуніязму до военної служби за морем і до строгої військової дисципліни". Зібрана лефтенентом Романом Кремаром сотня була розділена. Частина відійшла до Англії з Лісною Компанією Полудневої Алберти, а біля 30 охочих до фронтової служби у Франції вступили до едмонтонського 218-го баталйону. Лефтенант Роман Кремар повернувся до 101-го полку і недовго опісля, був звільнених з армії й повернув до цивільного життя — ставши редактором „Канадійського Русина" у Вінніпеґу.

Мейор Едмонтону має голос

„БУДУЧНІСТЬ ЕДМОНТОНУ"

Айвор Дент, мейор

Місто Едмонтон, турбуючися формою свого дальшого розвитку, подало внесок до албертського уряду, вимагаючи негайної уваги для справи поширення границь міста, яке, поширене, було би під управою одного місцевого уряду.

В заяві, яку недавно склав мейор Айвор Дент, він сказав: „Едмонтон та околиці, що до нього прилягають, сьогодні знаходяться в дуже недогідному положенні, бо не можна перевести в життя всеобіймаючого, загального плянування, з якого моглиб однаково користати всі громадяне. Це можна би осягнути лише тоді, коли б одинокий місцевий уряд мав спроможність укладати пляни для цеї околиці й перевести ці пляни в життя".

Внесок, поданий до провінційного уряду, пропонує, щоб включення довколичних територій до міста перевести в двох фазах. Перша фаза, тимчасова, дасть спроможність поширити теперішну поверхню міста Едмонтону, що займає 121.39 квадратових миль, до приблизно 200 дадратових миль, й дасть спроможність дільницям Шервуд Парк та окрузі Паркленд, що лежить на полудне від 118-го авеню та на схід від кордону Індіянської резерви Стони Плейн, вибирати, чи хочуть бути прилучені до Едмонтону, чи ні. Одначе місто Едмонтон хотіло би прилучити до себе значно більшу околицю, яка побільшила би площу міста до приблизно 300 квадратових миль, включно не лише із вичисленими околицями, але і з окремими околицями „зеленого поясу", що є зонами Маґ-1 і Маґ-2. Перша із цих метрополітальних ріжничих зон залишилася би такою на завжди й забезпечувала би фармерську землю, яка була би включена в цю зону. Околиці зони Маґ-2 були б призначені на розвиток, відповідно до потреб будучого часу.

В своєму внескові про прилучення до міста згаданих околиць, управа міста підкреслює, що Едмонтон не лише потребує дальшої землі для розбудови промислу та дозвілля, але зазначує теж, що місто Едмонтон вже подає мешканцям тих околиць, поза межами міста, такі послуги, як очищену воду та допомагає гасити пожежі, під час коли не може як слід завести успішного плянування для заведення загальної транспортової системи, побудови доріг та бібліотек та розвагових послуг тому, що вони підлягають іншій самоуправній одиниці.

Мейор Дент сказав: „Нам видається, що якраз тепер є час на те, щоб провінція присвятила цій справі увагу. Якщо дозволиться на припадковий розвиток цих безпосередно сусідуючих із містом околиць на довший протяг часу, то незабаром буде неможливо перевести упорядкуваний розвиток цілої околиці, який відповідав би суспільним, фізичним та економічним потребам мешканців цеї околиці".

Албертський уряд знаходиться тепер у дуже догідному становищі. Він не мусить в'язатися ніякими постановами попередніх провінційних урядів. Теперішний уряд виказав свою здібність діяти рішуче в інших справах. Тепер є пора, зробити рішуче потягнення в справі поправи положення міст, а для цього треба перекинути частину своєї енерґії із загальних до льокольних справ.

Немає сумніву, що розв'язка цеї справи не є легкою. Попередній уряд пробував безуспішно посередничити в цій справі. Теперішний провінційний уряд мусить забратися рішуче до розв'язки цеї справи і

(продовження на стор. 8.)

Вилна, Алберта — два курси вишивання

Між учасницями курсу вишивання для інструкторок, що був зорганізований музейним комітетом при Епархіяльній управі ЛУКЖ в Едмонтоні в днях від 26-го лютого до 3-го березня, брала участь із ЛУКЖ у Вилна п-і Павліна Кучер. Її пляном було вивчити стібі української вишивки та передати їх охочим жінкам у Вилна, де вона зорганізувала два курси: один для дівчат у віці від 6 до 16 років, яких лекції відбувалися в школі через 8 тижнів, кожного понеділка вечером по дві години, від 5-го березня до 5-го травня. В цьому курсі брали участь 45 дівчат.

Окремо відбувся курс для матерів дітей, в якому брали участь 9 жінок: Музика Дженет, Свирда Катерина, Ольга Гайдак, Насня Шанковська, Ідет Витфорд, Ольга Винник, Марія Тхір, Евелін Трифин і Павліна Бобочило.

Їх лекції були вечером кожної середи по домах учасниць через 6 тижнів. Вони помагали також п. Павліні Кучер при науці дітей.

Оба курси закінчено спільним чаєм та виставою вишивок і різних ручних робіток, що їх зробили учасниці курсів під проводом п-і Павліни Кучер.

Того вечора передали учасниці обох курсів п-і Павліні Кучер спільний дарунок та зложили сердечну подяку за її корисну і жертвенну працю.

Пані П. Кучер має ще в осені цього року зорганізувати другий курс для шкільних дівчат та окремо для членкинь місцевого ЛУКЖ. Буде дуже побажаним і похвальним, щоб на ті курси зголосилося як найбільше учасниць.

Т. С.

Редвей, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. МАРІЇ ВІРСТЮК

бл. п. Марія Вірстюк

В „УВістях" з 21-го червня ц.р., через недогляд не поміщено знимки покійної Марії Вірстюк.

Бл. п. Марія померла 23-го лютого ц.р. а похоронено її 28-го лютого.

Просимо вибачення за неувагу.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

ПОКІЙНИЙ АНТІН ГЛИНКА

В попередньому дописі я згадував про те, що колишнього албертського прем'єра Е. С. Менінґа іменували сенатором, хоч він не належав до урядової партії. Натомість ані Лучковича ані Глинку ніхто навіть не пропонував на сенатора. Але, кромі сенаторства, були ще й інші можливості. Після того, як Е. С. Менінґ уступив зі становища албертського прем'єра, в газетах постійно були повідомлення про те, що його іменували директором такої чи іншої компанії, чи якогось банку, де він, очевидно, за відповідною винагородою мав якесь зайняття. Кромі того Е. С. Менінґ оснував власне бюро порад для організації та ведення підприємств, яке тепер провадить його син, а яке приносить йому теж деякий прибуток.

Як я читав повідомлення в пресі про іменування Е. С. Менінґа директором такої чи іншої компанії, то мені майже за кожний раз приходила думка: „А чому ніхто не запропонував ніякої такої посади покійному Антонові Глинці?" Він сам, бідака, оснував свою асекураційну компанію, з якої мав дуже малу користь, бо мало хто давав йому асекурацію. А. Глинка міг був бути теж директором одної чи другої компанії й мати забезпечений прожиток для себе та своєї родини. Якось про те ніхто не подумав. Та, може ще гіршим, було те, що для Глинки не знайшлося в ніякому албертському міністерстві зайняття, хоч його партія, тобто партія суспільного кредиту була через такі довгі роки при владі. Казали мені, що, хто хотів дістати працю в уряді за влади суспільного кредиту, мусів бодай назовні бути членом партії. То чому не прийняли на працю в уряді Глинку, який був добрим і вірним членом партії й скрізь її гідно й завзято заступав? Може тут завинили дещо й наші тодішні посли з партії суспільного кредиту, що не поставили рішуче справу Глинки перед партією й не домагалися для нього якогось зайняття. Хоч мабуть покійний А. Глинка того від них не вимагав, бо знав, що з їх голосом в проводі партії не дуже будуть числитися, а зокрема ще тоді, коли йдеться про справу А. Глинки, який мав відвагу заявити, що він є член партії суспільного кредиту, але при тому є й добрим українцем. Може то декому з проводу партії не сподобалося й тому А. Глинка не дістав ніякої посади в албертському уряді й мусів пробиватися сам скрізь життя.

Якщо йдеться про зайняття для покійного Антона Глинки, то мені говорили, що йому пропонували зайняття українці. А саме президія Комітету Українців Канади зверталися до Глинки, щоб він був представником КУК в Оттаві, де мав заступати перед урядом усі справи, з якими до уряду вертався КУК. Я знаю, що тим, що мені про те говорили, й мені самому ця пропозиція була дуже сподобалася. А. Глинка визнався в Оттаві, бо був там послом, знав, як у нас кажуть, усі входи й виходи, й міг був багато справ для КУК, а тим самим і для всіх канадських українців корисно поладнати. Чому ця справа відтак не була зреалізована, не знаю. А шкода і для нас всіх і для самого Глинки, який був би себе на тому становищі добре почував й певно був би довше прожив, як відтак в Едмонтоні, де він постійно журився, як проживити свою родину.

Кінчаючи свої спомини, чи радше міркування про двох наших гідних представників українських поселенців у Канаді — Михайла Лучковича та Антона Глинки, я нераз запитую себе, хто прийде на їх місце. Хоч ми сьогодні маємо вже поважне число послів і в федеральному парляменті й у провінційних леґіслятурах, якось ніодин із них не вибивається на чолове місце як гідний заступник прав українців тут у Канаді та на рідних землях України. На мою скромну думку, гідно репрезентує нас наш одинокий сенатор проф. д-р Павло Юзик, який часто в сенаті забирає голос в обороні українців. Його заслугою є теж, що він старається піднести значення всіх не-англійських та нефранцузьких поселенців у Канаді, творячи т.зв. третю силу, до якої хоче притягнути представників усіх національних, чи, як тут тепер називають, етнічних груп. Замітне, що всі інші національні групи в Канаді дивляться на те, що роблять українці, бо вважають, що ми є таки найбільш діяльні й маємо найбільше завзяття та ініціятиву до різних підприйнять й тому слідкують уважно за всіми нашими осягами та здобутками. Але й в тому є теж велика заслуга попередників проф. П. Юзика — М. Лучковича та А. Глинки, які піднесли ім'я українських поселенців у Канаді дуже високо. Добре, що проф. Юзик є сенатором, то не потребує побоюватися, що його жде доля Лучковича чи Глинки, які, після закінченя свого посольського мандату, залишилися без нічого й в злиднях коротали свій вік.

Думаю, що заслугує на признання й едмонтонський посол Стефан Папроцький, який, хоч не зовсім українського роду, але почуває себе до певної міри українцем й в парляменті часто забирає голос в обороні українців. Виступають в обороні українців та української справи теж і деякі інші федеральні та провінційні посли, одначе ніодин із них не дорівнює Лучковичеві та Глинці.

Ми українці, звичайно, доцінюємо заслуги наших діячів щойно після їхньої смерти й тоді даємо їм признання за пророблену ними працю та їхні досягнення. За життя якось того не робимо. Мабуть тому, що за їхнього життя не здаємо собі справи з того, що вони насправді для нас роблять. Щойно, як їх не стане й на їх місце не приходить ніхто інший, щойно тоді ми бачимо, чим вони для нас були й що вони для нас робили.

А вони, задивлені в свої завдання й цілі, роблять свою працю, не звертаючи на те уваги, чи за те хтось дає признання, чи ні. Для них присвічує одна ціль: піднести значеня й гідність українських поселенців у Канаді й боронити доброго імени українців від усіх накидів різних ворогів та противників. Такими були і покійний Михайло Лучкович і покійний Антін Глинка. Здається, що не можна спомину про них закінчити краще нічим іншим, як словами нашого великого поета Івана Франка: „Все, що мав, він віддав для одної ідеї. І горів і яснів і страждав і трудився для неї". Ці слова найкраще характеризують постаті обох наших незабутніх послів, що вийшли із круга наших поселенців на американсько-канадській землі.

BAYDALA DRUGS

- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)
- Parkdale (Cor. 103 St. & Jasper Ave).
- Royal Alex Place (Cor. 101 St. - 111 Ave.)
- Super B Drug (Cor. 95 St. - 118 Ave.)

— EDMONTON —

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

ORBIT

ОРБІТ Co.
10219 - 97 вулиця,
ЕДМОНТОН 15, АЛТА

Висилаємо всілякі посилки з нашого великого складу товарів, який маємо найкращий, а в Україні найбільш придатний. Пересилка триває 6 тижнів.

СІ-ПІ-ЕР МАЄ ПРАВИЛЬНІ ЛЕТУНСЬКІ ПОСЛУГИ ДО ПІВНІЧНОЇ ЕВРОПИ

АЛЕ МИ МУСИМО ЇХ ЩЕ ПОЛІПШИТИ

Зверніть увагу на наші прогулькові подорожі на 22-45 днів.
Вам не треба резервувати місць місяцями наперід.
Вам не треба давати 25% задатку з вашою резервацією.
Вам не треба платити за подорож 30 днів наперід.
Ви не тратите нічого, якщі ви відмовитеся від подорожі.
Вас не коштує нічого, якщо ви зміните свій плян в останній мінуті.
Ви не тратите нічого, якщо ви відмовитеся від подорожі.
буде в літаку.

Ви можете летіти до одної країни, а повертатися з іншої. (Наприклад, якщо ви летите до Амстердаму, то ви можете вертатися наприклад з Копенгаґи або Мюнхену).

В часі польоту в подорож та при повороті вами займуться дуже дбайливо. Вам будуть услугувати стюарди та стюардеси, вишколені відповідно до европейської традиції. Вони подадуть вам смачні страви, приготовані за кухарськими приписами різних країн. Попри наші дешеві летунські підорожі на час 22-45 днів, ми маємо знижкові летунські подорожі для молоді та дітей.

І ви можете летіти, тепер, а платити за те пізніше.

Зв'яжіться з вашим подорожним аґентом для СІ-ПІ-ЕР.

Ми можемо бути навіть дешевші від других

CP Air

СТОРІНКА САСКАЧЕВАНУ
SASKATCHEWAN PAGE

Редагує: Анна Марія Баран

1306 - 20th St., W., Saskatoon, Sask.

РІК Телефон: 242-6364 Ч. 5.

ВІСТІ З САСКАЧЕВАНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

13 - 17 серпня: Духовні вправи, реколекції для всіх священиків Саскатунської епархії. Початок 8 год. вечером.

19-го серпня: Преображення Г.Н.І.Хр. — Архиєрейська Служба Божа, год. 10 рано, Дана, Саск. год. 3 пополудні благословення пам'ятника на площі церкви Преображення (Спаса) біля Кадворт.

26-го серпня: Архиєрейська Служба Божа і заложення наріжного камення новозбудованої церкви св. ап. Петра й Павла в Поркюпайн Плейс, Саск.

30-го серпня: Семінар для вчителів католицьких шкіл в Саскатуні.

1-го вересня: Наради Всеканадської управи Централі Українців Католиків та голов її складових організацій.

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ
АРХИЄРЕЙСЬКИХ СВЯЧЕНЬ
ВЛАДИКИ АНДРЕЯ

(продовження)

Величаві ювілейні святкування для відмічення срібного ювілею єпископських свячень Преосвященного Кир Андрея складались з двох частин: торжественної Архиєрейської Служби Божої, яка відбулася перед полуднем в авдиторії Сторіччя і ювілейного бенкету в просторій залі тоїж авдиторії. Підготуванням ювілейних святкувань зайнялася Централя Українців Католиків Саскатунської епархії під проводом голови п. В. Дудара. Для усіх ділянок святкувань покликано окремі комітети. Управа бенкету була в руках Єпархіяльної управи ЛУКЖК і місцевих відділів під керівництвом п-і Е. Саранчук, голови Єпархіяльної управи.

Перед ювілейними святкуваннями в тижневику „Українські Вісті" на чотирьох сторінках вміщено з нагоди ювілею статті про життєвий шлях Владики-ювілята, а теж відмічено важливіші пророблені праці й досягнення у Єпархії, видано окремі святочні програми та зорганізовано „ювілейний дар любови".

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Ювілейний бенкет на пошану Владики-ювілята відбувся безпосередньо по Архиєрейській Службі Божій. Він розпочався входом гостей головного стола числом 82-ох осіб: Владикгостей, представників духівництва, чернечих чинів і згромаджень, крайових, єпархіяльних і місцевих організацій, представників провінційного уряду й міста Саскатуну, а передусім Владика-ювілят із членами родини, які прибули на ювілейні торжества — а це сестра Анна і швагер д-р Михайло Капуста та три сестрінки, студенти: Петро, Василь і Данило Капуста, сестра Марія Бабин і сестрінка Варвара Бабин усі з Торонта, рідна сестра покійного батька Владики п-і Катерина Лукач і свояки п-во Генрик і Марія Болоскі — з Кінгстон Па., та свояки п-во Леон і Марія Біляаські і п-і Розалія Мілько з Торонта.

Увійшовши, почесні гості і представники, зайняли місця за двома призначеними для них столами. Простора бенкетова заля була вщерть виповнена вірними зі Саскатуну й представниками майже всіх наших парафій Єпархії, разом понад вісімсот осіб. На задній стіні за плечима почесних гостей висів напис: „На многі і благі літа Дорогий наш Владико", а понад написом велике сірбне „25". Приявні зразу відмовили молитву „Отче наш", яку проказав Преосвящ. Василь (Лостен) з Філадельфії, а після молитви особистий адьютант губернатора п. Е. Кембел, вніс тоаст в честь Королеви.

На початку бенкету суддя Б. Корчинський, господар бенкету і о. крилошанин В. Івашко представили гостей головних столів, а відтак слідували привіти, які складали: від міста Саскатуну — мейор міста п. Берт Сірс, відділ КУК у Саскатуні — голова д-р С. Дершко, а від Провінційної ради КУК голова суддя Б. Корчинський, від Сепаратних шкіл Провінції — Д. Леґер, від священиків Єпархії о. митрат О. Пасічняк парох у Ріджайні. Він м. ін. відмітив батьківське відношення владики до оо. душпастирів Єпархії і пригадав, що Преосвященний Андрей одержав єпископські свячення разом з Преосвященним Ісидором, колишнім душпастирем у Саскачевані, а тепер Торонтонським єпископом і передав теж Владиці Ісидорові сердечний ювілейний привіт від вірних і духівництва Саскачевану. З черги Преосвященний Ярослав (Ґабро) з Чікаґо склав привіт від себе і від Філадельфійського Митрополита ВПреосв. Амврозія Сенишина, від римо-католицьких Владик і духовенства вітав Архиепископ О'Ніл, від Централі Українців Католиків, її складових організацій і вірних Єпархії — п. В. Дудар, голова; від уряду Провінції міністер Р. Романів, від Централі Українців Католиків Канади і складових організацій — президент п. В. Поділюк; від федерального уряду — міністер О. Ланґ; Губернатор провінції д-р С. Воробець говорив довше привітальне слово в українській і англійській мовах. Поміж привітами пяніст п. П. Гнєнний з великим чуттям незвичайно гарно відограв „Українську шумку" і в'язанку українських пісень, а господар бенкету відчитував декотрі із численних привітів, які наспіли з нагоди ювілею Владики-ювілята, а між ними привіти від ВПреосвящ. Митрополита Максима (Германюка), Дж. Діфенбейкера, сенатора П. Юзика, прем'єра Провінції Блекнейна, всіх наших Владик з-поза Канади, численних римокатолицьких Владик та інших.

Цікавий усний привіт передав з гумором римо-католицький Саскатунський Владика Преосв. Магоні. Апостольський Делеґат Архиепископ Гюдо Дель Местрі склав Владиці-ювілятові ґратуляції за досягнення за час 25-ти років єпископства і передав своє благословення на дальші щасливі і успішнції роки праці, які започатковуються у незвичайно змінних і важких роках, де матеріяльні здобутки придавлюють духове життя людини. Цю частину програми закінчив зворушливим словом привіту від родини д-р М. Капуста з Торонта, швагер Владики-ювілята.

У дальшій програмі виступав хор ЛУКЖК при катедрі св. Юрія з двома гарними піснями під проводом дириґента п. С. Чепиги із фортепіяновим супроводом студ. Т. Пасічника. Після мистецької частини виголосив промову Преосвящ. Владика Ісидор (Борецький), який у тому часі, коли Преосвящ. Андрей душпастирював у Торонті, — був душпастирем у парафіях Саскачевану, а опісля водночас із Владикою-ювілятом одержав у Торонті єпископські свячення.

Ці моменти Владика - бесідник вміло із питомим йому гумором підкреслював у свойому повному ентузіязму, життя і сердечности слові, впроваджуючи приявних у незвичайно милий, родинний настрій. А про вірних Саскатунської єпархії говорив Владика-бесідник так: ...„Їх Блаженство, наслідник Великого Митрополита Андрея, не міг надивуватися, як Канада, а зокрема Саскатунське єпархія поступила вперід, що з того піонерського народу виросла незвичайно красна і світла інтелігенція та провідна верства. Їх Блаженство, який переїхав майже увесь світ, уважав, що він стрінув у Свскатуні пропорційно найчисленнішу групу інтеліґентних людей, якщо йдеться про відношення до числа українців. Їх Блаженство був дуже радий, що стрінув теж першого українського губернатора д-ра С. Воробця, сина наших перших поселенців. „Ми на сході, — говорив дальше Владика, маємо численні шари інтеліґенції, яка саме була вихована на тих скромних західних фармах, а яка розбрилася по Канаді й має провід у релігійному й національному житті. Коли ми прибули на цей ювілей, Владико, продовжував Кир Ісидор, то я приходжу, щоби в імені цілої Канади висловити ту велику подяку, а при тім рівнож зложити побажання й подяку ВПреосвященному за те, що Ви, також як парох і священик, працювали через десять років у Східній Канаді, заки були назначені Владикою. Нині я маю велику приємність вітати і оглядати ті чудові овочі, до яких то Преосвященний Владика Андрей так багато праці своєї доложив. Нехай-же буде хвала Господеві й нехай надальше будуть диві його діла на Саскачеванській землі".

Після передання ювілейного дарунку п. Е. Вербіцьким, заст. голови Централі УК Саскачевану та ще інших дарунків, підійшов до голосника Владика — Ювілят Преосвященний Кир Андрей. Ціла заля вітала Владику довго невтихаючими оплесками й постанням із місць. Владика Андрей говорив коротко, дякуючи ще раз за працю, за досягнення в Єпархії та за участь у ювілею. Після закінчення приявні знову, як перше встаючи з місць, довго невтихаючими оплесками виявили свою подяку і прив'язання до свого дорогого Владики, що перемінилося у грімке спонтанне „Многая Літа" — цілої залі.

Цей довгопам'ятний день величавих святкувань — відзначень срібного ювілею Преосвященного Владики Андрея, що був глибоким і щирим виявом пошани, вдячности й любови та прив'язання вірних Саскатунської єпархії до свого духового провідника, закінчено молитвою „Богородице Діво", яку проказав з учасниками бенкету Преосвященний Ніл, Едмонтонський єпископ.

„На многі і благі літа, наш Дорогий Владико!"

Перед закінченням Богослужби Преосвящ. Владика ювілят промовив до учасників торжества такими словами:

Сьогоднішний день є дійсно дуже зворушливим днем і тяжко підшукати відповідних слів, щоби можна було належно подякувати Господеві за ті ласки, якими Він обдарив нас за час 25-ти років нашого Єпископства між вами. Я бажаю подякувати вам усім за молитву подяки, яку ви приносили сьогодні Господеві і за молитву до Господа нашого Спасителя за дальше благословення для нашої Єпархії.

При нинішній нагоді я дякую Святішому Отцеві Папі Пієві XII-тому, який мене назначив Єпископом цієї Єпархії, а також оснував цю Дієцезію-Єпархію у нашому Саскачевані. Я також бажав би сьогодні зложити прилюдну подяку нашому Блаженнішому Верховному Архиєпископові Кир Йосифові за благословення нас підчас його побуту тут і за благословення, яке він передає нам сьогодні не маючи змоги бути між нами, з далекої Німеччини, де він ще дальше відбуває свої Архиєрейські відвідини. Я бажаю подякувати Апостольському Делеґатові за вшанування ювілею своєю приявністю і висказані сьогодні слова, а зокрема дякую Святішому Отцеві Папі Павлові VI, за благословення, які він через мене передає для вас усіх.

Усе, що зроблено в нашій Єпархії, то зроблено спільними силами, спільною працею кожного і кожної із вас. Ви властиво були тими, які допомогли розбудувати, скріпити і здійснити те, що в нашій Єпархії є зроблено дотепер. Не менше щиро сердечно дякую також Преосвященному Кир Нілеві за його проповідь, нашим Владикам з Канади і Америки, як і Владикам римокатолицького обряду. Також усім нашим дорогим отцям бажав би я сьогодні щиро подякувати. Протягом довгих років, близько чверть-століття, вони старалися завжди послужити вам, без уваги, чи це погода, чи негода, чи інші трудности та перешкоди, ті отці приїздили відважно до вас, у ваші парафії, у ваші місії, у ваші родинні пристані і старалися послужити своїй Церкві, своїм парафіянам. Я їм щиро-вдячний за те все, що вони вчинили, за те, що вони допомогли піднести цю нашу Єпархію до того становища, про яке ми мали нагоду сьогодні почути із листа — благословення Святішого Отця, а теж його Достойного Делеґата, який прибув сьогодні, щоби вам погратулювати, скласти вам признання за вашу співпрацю, за вашу любов, за вашу пошану. Дорогі отці, ми не могли б мати цих осягів сьогодні, коли б ви не були тими вояками — провідниками, кожний на своєму місці, у своїй маленькій окрузі, де ви ревно сповняли свої обов'язки.

Також вам, мої дорогі, добрі вірні, складаю мою щиру подяку. Ви прибули сюди сьогодні не лише зі Саскатуну, але різних частей нашої Єпархії, а теж із інших Єпархій Канади, а навіть з Америки, щоби злучитися з нами у нашій молитві подяки Господеві з нагоди 25-ліття мого Єпископства. Усім вам, дякую за ваші молитви, за ваші жертви, сьогодні і у всіх минулих роках, за ваші старання, за те, що ви не знеохочувались труднощами, але вкладали кожний свою цеголку, щоб можна було осягнути все те, що є зроблено дотепер.

Я також щиро дякую всім тим, які сьогодні лучаться своїми молитвами у своїх церквах у своїх домах з нами, яким здоров'я, слабість чи старість не дозволили прибути сюди сьогодні. Нехай ласкавий Господь благословить їх усіх, улекшить їм їхні терпіння та зменшить їхні трудности.

Кожний з нас знає, що життя має для кожного із нас окремі труднощі. Життя не є легке, незалежно у якій професії, чи в якому духовному стані вам приходиться жити й працювати, воно не завжди пливе як спокійна ріка, в ньому є вдачі й невдачі, а часами є прикрі, а то й дуже прикрі хвилини. Але ви старалися, кожний від себе, допомогти нам. Тож вам передусім належиться усі ці признання й подяки, про які ви чули в словах і письмах сьогоднішнього дня. Я вірю, що надальше будемо віддано і щиро працювати для добра нашої Церкви і нашого Народу, що між нами завжди буде згода, єдність, любов, бо тоді буде й Боже благословення для нас усіх.

Усім, усім вам щиросердечно дякую і у цей день торжественної подяки Господеві з нагоди 25-літнього ювілею Єпископства передаю вам і вашим родинам моє Архиєрейське Благословення!

Владика-ювілят, Преосвящ. Кир Андрей Роборецький, закінчує ювілейні святкування словом подяки, Зліва Апостольський делеґат.

Зліва: Владика — ювілят Преосвящ. Андрей Роборецький, Апостольський делеґат Архиепископ Гюдо Дель Местрі, промовляє Преосвящ. Владика Ісидор, Торонтонський єпископ.

Зліва: Ґубернатор д-р С. Воробець і п-і М. Воробець, п. Е. Вербіцький, заст. голови Єпархіяльної Централі УКК, передає Владиці-ювілятові ювілейний дар від вірних Єпархії.

Частина гостей ювілейного бенкету і головних столів.

ПОМЕР
бл. п. о. В. Фляк

В понеділок, 16 липня упокоївся в Бозі на 60-ому році життя та 30-тому році священства бл. п. о. Володимир Фляк, парох Гамболдт і округи.

Похорон покійного відбувся в катедрі св. Юрія в Саскатуні в четвер, 19 липня. Ширшу згадку про покійного помістимо в черговому числі сторінки Саскачевану. Вічна йому пам'ять!

► **Наслідком посухи** вода в Ґенезаретському озері, в Святій Землі, обнижується тижнево на три цалі. Тому, що цього року за мало доців, рівень води в озері обнизився на три й пів стопи.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамуванню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 632-2011 — Lamont, Phone 895-2157
Smoky Lake, Phone 656-3000
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood
Andrew — Two Hills Innisfree

В. М. СМОЛИК — президент. Я. СМОЛИК — керівник

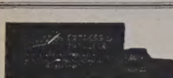

МІСЦЕВІ И ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.

Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta. — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

УКРАЇНА МОЇМИ ОЧИМА

Анна-Галя ГОРБАЧ

САМОЗРОЗУМІЛА ТЕХНІКА

Сильне враження зробила на мене самозрозумілість, з якою наші люди оволоділи технікою і широко користуються нею. Взяти, як наприклад, хоча б транспортний чи комунікаційний відтинок. Телефонічні централі вможливлюють вам розмови з найдальшими закутинами країни; коли чекаєте на сполуку зі закордоном, можете чути, як телефоністки раз-у-раз вигукують почерез гучномовці: Владивосток, кабіна 3; Тбілісі, кабіна 7; Свердловськ... До багатьох міст европейської частини СССР можна впрост самому набирати число з відповідних кабін, як ми це знаємо з тутешньої практики. Кабін є багато і ніяких черг тут не видно. Не інакше з транспортом. Почавши від таксі (якими тут їздять не тільки люди грошовиті, бо шофер бере і по кілька пасажирів, що їдуть у той же напрямок, і вони ділять між собою невисоку плату), аж по автобуси, поїзди та літаки. В Чернівцях у готелі „Буковина", що побудований на східньому краю міста, де колись були поля та пасовиська, а сьогодні розбудовані нові квартали, я мала нагоду простудіювати роз'їзд літаків. З Чернівець можете полетіти не тільки в Київ, Львів, Одесу, Харків чи далі на північ, але також до Кам'янця-Подільського, до Івано-Франківська, до Ужгороду чи Дрогобича. Ціни справді „народні", як і на всякий транспорт. Літаком зі Львова до Києва коштує 10 карбованців. Правда для закордонних туристів не всі ці місцеві лінії відкриті, бо летять переважно малі машини, яким бракує внутрішнього „шику", що ним влада конче хоче заімпонувати чужому відвідувачеві.

Хто хоче попасти в народну гущу, хай вибере собі якусь провінційну автобусову трасу, як ось Львів-Ходорів чи подібну. Люди транспортують найнеможливіші речі. Пам'ятаю, як до мене підсіла бабуся з мішком пір'я, що пролізало крізь рідку тканину, а я, як на лихо, мала на собі чорний костюм, бо після повороту в місто хотіла впрост іти до театру....

Моя двоюрідна сестра, старша пані-пенсіонерка, що часто виїжджає неділями в Карпати, нарікає:

— Знаєш, наші селяни такі безоглядні, як поналізають в автобуси зі своїми скриньками, мішками, кошиками, то тобі геть пообдирають панчохи чи суконку. Раз я одному такому дядькові докорила, чого він лізе з такою всячиною в автобус, а він мені сказав: „Ви б у місті без моїх скриньок їсти не мали що...

Воно таки так, міська людина радо купує свіжий товар на ринку, але не думає, що його якось треба довезти. Нашому дядькові це знову ж дає додатковий заробіток, він знайомиться з містом, користає з його крамниць, де краща достава товару, ніж у селах.

Приємно вражають придорожні автобусові станції: ждальні збудовані зі смаком, з гарними мозаїками чи фресками зі сценами з народного життя або з історії, головно там, де старі княжі руїни (Старе село, Городиславичі). Але розказував мені знайомий, що в Дрогобиччині наші художники зуміли і технічним спорудам надати привабливого вигляду.

ВИНАЙМАЄМО
НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ
на родинні і громадські імпрези

Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.

Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

АСЕКУРУЄМО

Авта, будинки, хатні речі, бизнеси, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), моргеджові довги, рівнож асекурації: життєва хворобова, від випадку.

10% знижки
на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)

Cwikilewycz Insurance Agency
10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta
Tel.: 436-4466 — 424-0915

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКА 7-е АВЕНЮ
11023 - 107 авеню,
Едмонтон — тел. 425-9214
Цертифікований
дентистичний механік.

AUDIOTONE
THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
John ROBERTS
10246 - 102 St., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

Дрібні оголошення

• ДО ВИНАЙМУ мешкання (світ) 4 кімнати — 2 спальні, кухня і лівінг, холодільник і кухня в підвалі. Окремий вхід і окреме огрівання. Найрадше старшим людям-пенсіонерам.

Зголошуватися на адресу 10616 - 79 стріт.

—o—

• ПОШУКУЄМО господаря до Інституту ім митр. Андрея Шептицького в Саскатуні. Вік середній (від 40 — 60 років), може бути одружений. Дружина може бути зайнята при кухні Інституту. Мешкання в Інституті. Місячна платня згідно з умовою.

Зголошення слати негайно на адресу:
Rev. S. KURYWCHAK, Deacon
1236 - College Dr.,
Saskatoon, Sask.
S7N OW4. (Phone 653-1711)

—o—

• ДО ВИНАЙМУ ДОСИТЬ простора кімната з кухнею умебльована. Шукаємо старшого віком мужчини, щоб був коло хати коли нас не буде вдома. Рент дуже низький. Автобус стає коло хати. — Адреса: 10960 - 95 Ст., Едмонтон, Тел.: 424-3723.

—o—

• Старокрайові ковдри з нашої або доставленої вовни чи пуху робимо на замовлення. Ціни приступні. Говоримо по українськи.

WOOL CARDING
9618 - 111 Ave., Edmonton
Tel.: 479-2289

—o—

Мейор Едмонтону . . .

(продовження з стор. 6.)

діяти рішуче й успішно в цій справі. Уряди провінцій Манітоби та Британської Колюмбії виявили, що вони можуть успішно вирішувати справи міських управ — прилучення до Вінніпегу поблизьких околиць та до Кемлупс околиць, що його окружали. Албертський уряд може зробити в цьому випадкові так само.

Початкове замішання та марнування сил через роздрібнювання управ місцевостей у околиці Едмонтону вимагає уваги провінційного уряду. Є багато прикладів нищівних наслідків відносно поділеної юрисдикції в інших ділянках життя, де поділена юрисдикція приносить сумні висліди, причому місцеві муніципальні управи стаються зовсім безсильними. Якщо провінція не буде в цій справі нічого робити, то ця зараза поділеної міської юрисдикції пошириться в цілій Едмонтонській окрузі. Якщо ж уряд забереся рішуче до розв'язки цеї справи, то він здержить поширювання хвороби й уже тепер вилічить причини хвороби.

Щоб могти успішно й відповідально виконати своє плянування, місцева міська управа мусить мати власть над околицею, про яку була згадка. А того тепер нема, якщо йдеться про цей конкретний випадок Едмонтону, зі шкодою й для Едмонтону й для околиці. Всі сусідні муніципалітети є залежні від едмонтонського відділу пожежної сторожі в випадках грізніших пожеж. Плянування, добирання відповідного персоналу та закупно пожежного устаткування для гашення пожеж в цій околиці мусить бути під керівництвом одного місцевого уряду, якщо те має бути успішне й корисне. Багато сусідних муніципалітетів є залежні від Едмонтону відносно одержування очищеної води. Щоб можна цю справу належно заплянувати й забезпечити достачу води, достава води мусить бути під керівництвом одного місцевого уряду.

Справа забезпечення довкілля стає щораз то більше загрозливою турботою цеї околиці. Щоб можна забезпечити потрібні канали для відпливу води та безпечне для здоров'я усування сміття, до того потрібно одного місцевого уряду з належними повновластями.

Зростаюче запотребування на можливости доброго дозвілля вимагають більшої уваги для творення парків та відпочинкових площ та програм. Якщо цею справою займатиметься одна місцева міська управа, то ціла околиця скористає із успішної й корисної розв'язки цеї справи.

В наших часах, коли кладеться натиск на постійний, триваючий протягом цілого життя дошкіл, користування бібліотекою стається постійно щораз то більше конечним. Скомплікована обслуга та забезпечення бібліотеки книгами на велику скалю, з чого користала би ціла околиця, може бути переведена в життя лише одною місцевою управою.

Міський транспорт є щоденна турбота мешканців цілої околиці. Плянування та забезпечення мешканців приватними та публічними можливостями транспорту може перевести успішно та корисно лише одна міська управа, яка має власть над цілою околицею, що її обслуговує транспортова система.

У внеску Едмонтону до провінційного уряду було з'ясовано, що мешканці цілої околиці, яка буде включена в більшу зону, що має бути прилучена до Едмонтону, будуть мати користі із краще наладнаної бібліотеки, з парків, нагоди для дозвілля, забезпеки перед пожежами та транспортової системи. На дальшу мету ціла околиця буде мати користи із спроможности плянувати свою будучність й мати власть переводити свої пляни в життя. Пропозиція міста Едмонтону предбачує для них глибокий вплив на велику частину їхнього життя.

Айвор Дент, мейор

Ivor Dent

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТОРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta
Office Phone: 422-8553

Присвячую піонерам . . .

(закінчення з стор. 3.)

писані доброю українською мовою читко й виразно кілька новіших вже тільки по англійськи, як ознака часу й обставин, що надходять. Біля пам'ятника, лицем до полудня, є дві могили, мужа і жени, бл. п. Когута, що помер недавно в 1971 р. на 91 році життя. До Стюартбурн приїхали наші поселенці в 1896 р., — значить покійний мав 16 літ, як приїхав сюди. Він постійно дякував в нашій церкві і був, на канадські обставини, незвичайно очитаний і інтелігентний чоловік. Мабуть не багато є й було таких, щоби літами, від приїзду, передплачували всі наші галицькі католицькі видання й купували видання „Просвіти", як то чинив покійний. Вже перед смертю, на мою просьбу, написав маленьку книжечку споминів про Стюартбурн і вона є вже рідкістю. Мабуть довго буде околиця чекати на таку чергову книжку, бо, коли, по дорозі, я вступив в місцеву крамницю, де верху видніє ім'я власника нашого походження й вийшла жінка до прилавку, з лиця зовсім наша і я промовив до неї по українськи, вона сказала, що по українськи не розуміє і не говорить. Де колись була крамниця Пробіжанських, піонерів і родоначальників місцевого проводу, нині згарища. Вона згоріла минулого року і тільки звалища свідчать про змінені часи.

Але вертаю до цвинтаря. Всі могили, як я згадав, мають пам'ятники з білого каменя й такіж покриття на всю могилу, навколо цементований обвід, а середину або висипану білим товченим каменем, або повну квітів. Тих квітів так багато і такі вони різнобарвно гарні, пишні і рясні, що кращого свідоцтва про дбайливість і пам'ять про покійних рідко деінде знайти. Приміром бл. п. Когут на пам'ятнику своєї жени, що спочила ще 1950-их роках, написав, що вона спочиває „сном блаженних" і такий самий напис є на його пам'ятнику. То мабуть стало взором для інших, бо такі самі написи видніють на інших пам'ятниках. Один такий пам'ятник має долом напис, що „це поставили рідні діти". То слово в слово я подав, як взір для багатьох, як треба шанувати батьків також по смерти і як треба їх любити. Цілий цвинтар то доказ великої християнської віри, глибокого переконання у вічне життя й щирої побожности. Той цвинтар не лиш проповідує, він переконує навіть найтвердше серце про віру в Бога і як та віра ушляхотнює, скріпляє і підносить морально людей.

Той цвинтар стоїть на місці, де була первісна наша церква, збудована 1897 р. на заклик нашого першого священика в Канаді о. Нестора Дмитрова, що відправивши першу Службу Божу в Канаді в тодішній Теребовлі, що тепер називається Велі Ривер біля Давфину, від'їхав з духовною послугою до Едни-Стар в Алберті, де також правив богослужби, сповідав, хрестив і повернувши до Вінніпегу, відвідав поселення в Стюартбурн. Я не хочу писати про те, як він ходив пішки лісами милями, заки найшов наше поселення, які то були ліси й часи, бо ще живуть ті, що так ходили пішком і двигали в руках валізу з усіми церковними поєудинами й ризами для відправ, хоч їх чимраз менше і я є одним з них, але завдяки Божій ласці ще живу. о. Нестор Дмитрів всюди, де був посвятив площу під будучу церкву і ставив Хрести Свободи. Так зробив перед тим француз Джек Картіє в 1534 на побережжі Нової Шкотії і так само засвідчили віру в побіду правди Божої наші предки ще за св. Андрея на київських горах. То є свідчення для Христа, прилюдне, явне і торжествене „юдеєм убо соблазнь, еллином же безуміє, нам же спасаємим Божа сила і премудрость".

О. Нестор Дмитрів був світським священиком і незвичайною людиною своїх часів. Він зорганізував американський часопись „Свобода", що досі появляється як щоденник від того часу безперервно. Хоч він не дістав ані відзначень, ані медалів, ані пам'ятників для себе — він сам є пам'ятником сильнішим від криці, що свідчить і незмінно стверджує непобідиму силу живого Духа нашого народу всюди. Як мізерно у виду того виглядають теперішні зусилля сильних цього світу, щоби затерти сліди того Духа й прикрити його могильною мовчанкою. А він говорить сильніше від грому, про невідкличну побіду вільного духа, якого ніхто і ніде скувати негоден.

Троха далі видніє. так само у взірцевому порядку, наша церква в Стюартбурні зі забудуваннями й просторою площею, де в 1942 р. ми мали величавий з'їзд БУК-а, раділи нашими успіхами й тішилися спільно з людьми нашими здобутками та думали-радили про будуче. Вже недалеко до століття нашого поселення. 75-ліття якось минуло нечутно, наче призабуте — навіть книжки не було, як це сталося у 50-ліття видання Пропам'ятної книги. Нарід, що живе й хоче жити й варто жити, не може забувати таких річниць, а тим більше БУК. Ми сильно піднесли й закріпили католицьку віру в народі. Так само щедро заплатили кров'ю, потом і майном за розріст і велич канадської державности. Але що є з нашою культурою? Тут жнива великі, — але де робітники. Це питання стає перед нами на весь зріст і кричить своїм домаганням. Що скажуть у вічности ті, що жили й виконали світло й певно своє завдання? Ми ж їхні наслідники і переємники. Вони є взором для нас, світлом, що ніколи не гасне. А ці мої слова нехай будуть бодай малою похвалою для тих, що варті великої. І для теперішного пароха Стюартбурн, що світло виконує своє душпастирство на славу Божу і спасення собі повірених душ.

—o—

КІЛЬКО ЗАРОБЛЯЮТЬ В СССР

Газета „Молодь України" надрукувала деякі дані про заробітки в СССР. Рядові робітники заробляють пересічно 83 карбованців в місяць, механізатори й доярки дістають від 120-260 карбованців, а передовики виробництва в бриґадах овочівників дістають 200-350 карбованців у літніх місяцях".

Найбільш зближена до життя є заробітна платня пересічного робітника. Заробітки доярок та передовиків виробництва дістаються мабуть лише спеціяльним ударникам та заслуженим партійним передовикам. Загал населення мусить вдоволятися платнею понижче 100 карбованців місячно.

—o—

► Вірменський письменник 78-річний Ґ. Яніклан признався, що перед 20 роками вбив двох турецьких дипломатів у Лос Анджелес із пімсти за те, що перед 50 роками турки вимордували 20 осіб з його родини.

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
790 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA- 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі —
— Припасовує окуляри

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone 422-1248

Dr. M. F. Stadnyk
Dr. Irwin Stadnvk
Окулісти-Оптометристи
512 Canada Bldg. Saskatoon
Phone 242-8656

На злість СССР

Китайські комуністи, які тепер мають знову дипломатичних представників в майже в усіх державах світу, роблять багато потягнень на злість СССР. Прим. в західньому Берліні совєтський ґенеральний консул не складав ніколи візити берлінському мейорові західнього Берліну, бо, йдучи до нього, мусів був переходити попри державний німецький прапор, що вивішений у міському голі. А СССР не хоче признати, що західній Берлін є частиною Західньої Німеччини. Китайський амбасадор, який недавно прибув до Берліну, післав свою візитівку мейорові західнього Берліну, зазначуючи, що він не має нічого проти того, що Берлін вважає себе частиною західньої Німеччини. Совєтський ґенеральний консул того досі ніколи не зробив.

Aaron Denture Clinic Ltd.
Затверджений
дентистичний механік
Полудневий Едмонтон
#300 10448 - 82 Avenue
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ROCKETT
AUTO BODY SHOP LTD.
Baked-On Paint — Welding
Customizing
Wm. PENTYLIUK
424-0702 10426 - 95 Street
Edmonton, Alberta

CHEKERDA'S
DENTURE CLINIC
ROSSLYN SHOPPING CENTRE — EDMONTON
13562 - 97 St., Edmonton
Ph. 475-0011 — Res. 476-9627

TROUBLES?
Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION Ltd.
10635 - 95 St., Edmonton
Phone 424-4401

Посилаю —— на передплату
"Українських Вістей"

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M8

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

(Подати в англійській мові)

ЗМІНА АДРЕСИ

15 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і
стара адреса: ....

....

Ім'я і
....

нова адреса: ....

(Адресу писати по-англійськи)